

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

ILUSTROWANY

Prenumerata miesięczna 90
od 1 grudnia wynosi zł 90

KURIER POLSKI

Rok II Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiastowy 36-00 Rozmówca dla publiczności 19-07
Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 13

Piątek, dnia 29 listopada 1946 r.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
Kosze PKO „ZRYW” Nr VI-135 PKO IKP Nr VI-146
Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy Nr 325

Parlament grecki uchwalił nową ustawę prasową

ATENY (TASS). Parlament grecki zatwierdził nową ustawę „przeciwko ekscesom prasy”, która upoważnia władze do konfiskowania gazet oraz innych druków, jeśli zawierają one krytykę „podstaw obecnego ustroju”. Ustawa ta godzi w wolność prasy greckiej.

Zaproszenie Wawella do Londynu

LONDYN (Obsł. wł.) W Anglii z dużym zadowoleniem przyjęto wiadomość o zaproszeniu wicekróla Indii Wawella do Londynu. Rząd brytyjski zaniepokojony jest walkami wewnętrznymi w Indiach i nieprzewidywanym stanowiskiem zwolenników Ligi Muzułmańskiej i hind. partii kongresowej. Wraz z wicekrólem przybędą do Londynu 2 przedstawiciele Ligi Muzułmańskiej, 2 przedstawiciele partii kongresowej oraz 1 delegat państw holdowniczych.

W dniu 9 grudnia br. zbierze się w New Delhi hinduskie Zgromadzenie Konstytucyjne.

Statut Triestu omawiała Rada Ministrów na ostatnim posiedzeniu

NOWY JORK (Obsł. wł.) Po ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów nie wydano żadnego komunikatu. Przypuszczalnie jednak tematem obrad były dwa problemy łączące się ze statutem Triestu, a mianowicie sprawa składu tymczasowego rządu Wolnego Miasta i wycofanie wojsk sojuszniczych.

W dyskusji nad wnioskiem brytyjskim w sprawie ujawnienia wojsk delegat francuski popiera Mołotowa

NOWY JORK (Obsł. wł.) W dyskusji nad wnioskiem brytyjskim, wysuniętym w komisji politycznej przez Noel-Bakera, a stanowiącym znaczne rozszerzenie wniosku radzieckiego w sprawie ujawnienia liczby wojsk stacjonowanych zagranicą, głos zabrał min. Mołotow. Mołotow przysłuchiwał się na poprzednim posiedzeniu z wielkim zainteresowaniem wywodom Noel Bakera, robiąc częste notatki.

Zdaniem Mołotowa, informacji co do całokształtu sił zbrojnych wszystkich narodów zjednoczonych żądać można dopiero wówczas, kiedy wypłyne sprawa powszechnej redukcji zbrojeń. Jest to problem szerszy i bardziej skomplikowany, wymagający wiele czasu i pracy. Informacje wojskowe winny bowiem wówczas objąć również stan wyposażenia ar-

Wobec komplikowania się sytuacji w Grecji Jugosławia wzmocni garnizony na granicy greckiej

Rząd jugosłowiański poinformował oficjalnie ambasadora greckiego w Belgradzie o tym fakcie

LONDYN (obsł. wł.). Greckiemu ambasadorowi w Belgradzie doniesiono oficjalnie, że rząd jugosłowiański powiększy swe siły wojskowe na granicy, gdyż dużo oby-

wateli greckich chroni się przed terrorem w Grecji do Jugosławii, przekraczając granicę.

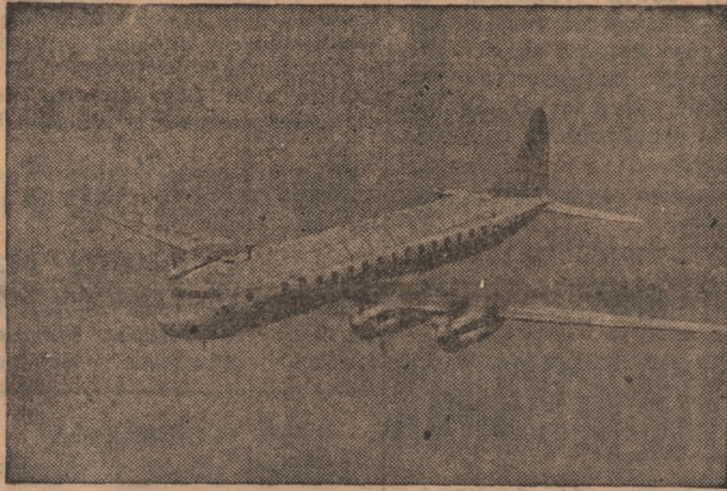
Z Aten donoszą, że członek greckiego sztabu generalnego odleciał samolotem do Nowego Jorku z dokumentami, które stanowią dowód materialny dowodzący o tym, że rze-

komo partyzanci, bijący się w Macedonii, pochodzą z krajów sąsiednich. Dokumenty te przedłożone zostaną greckiej delegacji, która ma przekazać ONZ.

NOWY JORK (PAP). Dziennik „Pim” donosi, że armia grecka zreorganizowana jest na wzór brytyjską armią kolonialną z siedzibą w Londynie. Armia ta jest więc więcej zastosowana do potrzeb Anglii, niż Grecji. Wszelkie nominacje w armii greckiej zatwierdzone być muszą przez dowództwo brytyjskie.

W greckim ministerstwie wojny są brytyjscy szefowie sztabu. Poza brytyjską misją wojskową istnieje w Grecji jeszcze misja lotnicza i policyjna.

Olbrzym powietrzny

Największy brytyjski samolot obsługujący dalekosiężne linie lotnicze „Tudor II”, zastępuje wycofane obecnie samoloty starszego typu. Nowoczesny ten olbrzym powietrzny zabierający 60 pasażerów ma zasięg 2.000 mil i maksymalną szybkość 320 mil na godzinę

Specjaliści niemieccy wyjeżdżają do USA

FRANKFURT n/M (ZAP). Z Bremy wyjechał pierwszy transport rodzin specjalistów, techników i uczonych niemieckich, którzy już od dłuższego czasu przebywają w Ameryce. Jak podaje amerykańska Kwatera Główna w Frankfurcie, w najbliższym czasie ma być zaangażowanych dalszych 1000 Niemców i Austriaków, specjalistów w dziedzinie medycyny, przemysłu i skarbowości oraz innych naukowców. Wybór będzie zależał od zdolności i przeszłości politycznej, a następnie kandydat na wyjazd będzie musiał przetrwać 6 mies. okres próbny. Po tym czasie wybrani na mocy dobrowolnego kontraktu zostaną zaangażowani do dalszej pracy w Ameryce. Po roku, jeżeli ich zachowanie było nienaganne, mogą oni przejść do zawodów cywilnych i starać się o obywatelstwo amerykańskie albo też powrócić do Niemiec.

Sir John Orr Boy przybył do Warszawy

WARSAWA (PAP). Wczoraj po południu przybył samolotem z Pragi do Warszawy naczelny dyrektor komisji dla spraw żywienia przy ONZ — sir John Orr Boy. Gość złoży wizyty najwyższym dostojnikom państwowym oraz w Centralnym Urzędzie Planowania, w celu zapoznania się z zagadnieniami żywienia w Polsce.

Ogólnym rozbrojeniem zajmie się w przyszłości Rada Bezpieczeństwa. Ujawnienie wojsk obcych w krajach zaprzyjaźnionych sprawą bardzo pilną

mi, łącznie z dziedziną surowców, służących do wytwarzania nowoczesnej broni, m. in. również produkcji bomb atomowych i pocisków rakietowych. Tymczasem sprawa ujawnienia stanu obcych sił zbrojnych w państwach zaprzyjaźnionych jest niezwykle pilna i wymaga w interesie pokoju szybkiego załatwienia. Wszystkie pozostałe kwestie staną się aktualne, kiedy Rada Bezpieczeństwa przystąpi do obrad nad po-

Licytacja okrętów w Londynie

LONDYN (PAP). W Londynie odbywa się obecnie licytacja 45 handlowych statków niemieckich, przynależnych Anglii w drodze odszkodowań wojennych. Największą sumę uzyskano dotychczas za parowiec „Potsdam”.

Premier Bawarii za Niemcami federalnymi

NORYMBERGA (ZAP). Premier Bawarii, dr Hoegner, w przemówieniu wygłoszonym w Norymberdze znów opowiedział się za Niemcami federalnymi, w których rządy poszczególne krajów posiadałyby jak najdalej idącą samodzielność.

Doniesienie New York Times z Nowego Jorku

Mocarstwa zapraszają 12 państw do przedstawienia swoich żądań na konferencji w sprawie Niemiec

NOWY JORK (PAP). New York Times otrzymał informację, że 12 państw sojuszniczych zostanie zaproszonych do przedstawienia swego punktu widzenia na konferencji w sprawie Niemiec: Są to m. in. Belgia, Holandia, Luksemburg, Dania, Polska, Czechosłowacja, oraz Kanada, Australia, Nowa Zelandia i Unia Południowo-Artykańska.

Święto narodowe Jugosławii

29 listopada jest dniem święta narodowego Jugosławii. W górnej Serbii i na nizinie chorwackiej, w Macedonii, Czarnogórze, Słowenii, Bośni i Hercegowinie w dniu tym załopocą sztandary zwycięskiej, Nowej Jugosławii, tej Jugosławii, która dzierżyła bohaterstwo sztandar bezkompromisowej walki z okupantem hitlerowskim, depczącem prawa wszystkich narodów bałkańskich. Dzień ten będzie jednocześnie wyrazem hołdu złożonego marszałkowi Tito, który w bogatej tradycji walk wyzwolenczych stał się nie tylko wizerunkiem wszystkich narodów Jugosławii, ale również symbolem ich wysiłków na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Data 29 listopada ma bogatą przeszłość historyczną. Wolna Jugosławia narodziła się dużo wcześniej, niż upadły hitlerowski Niemcy. Już jesienią 1942 r. znaczna część kraju była oswojona spod okupacji hitlerowskiej. Oddziały partyzanckie, uzbrojone w różnorodną broń, często o chłodzie i głodzie walczyły długie miesiące z wojskami niemieckimi i zdołały wyrzucić je z niektórych górskich i bardziej niedostępnych okolic. Ten fakt pozwolił na zorganizowanie tymczasowych władz państwowych, które rozłożyły faktyczną kontrolę nad krajem.

Powołano również w tym samym roku centralny organ polityczny i, zw. AWNOJ. Antyfaszystowskie Zgromadzenie Wyzwolenia Narodowego, którego pierwsza sesja rozpoczęła się w listopadzie 1942 r. Na sesji tej reprezentowane były wszystkie narody Jugosławii. W konspiracji lub na oswojonych terenach zostały utworzone podobne zgromadzenia we wszystkich republikach. Zgromadzenie stanowiło pierwszy załazek późniejszych władz jugosłowiańskich.

29 listopada 1943 r. rozpoczęła się historyczna dla Jugosławii II sesja tego Zgromadzenia. Powołano wtedy rząd tymczasowy z marszałkiem Tito na czele, a Zgromadzenie przejęło odpowiedzialność i funkcję najwyższego organu ustawodawczego. Wtedy też zapadła uchwała o federacyjnym ustroju Jugosławii, w skład której wchodzi odąd 6 państw: Serbia, Chorwacja, Słowenia, Macedonia, Czarnogóra oraz Bośnia i Hercegowina.

Od tego historycznego dnia Jugosławia przebyła kilkuletnią drogę rozwoju. Dystans między tym, czym rozporządzała Jugosławia w najcięższych latach walk wyzwolenczych i tym, co osiągnęła wyjątkową pracą w wszystkich polach od dnia dzisiejszego, rzuca się w oczy każdemu obserwatorowi. Temu przekonaniu dali wyraz również przedstawiciele polscy w osobach Prezydenta KRN Bieruta i Marszałka Roli Żymierskiego podczas swego pobytu w tym kraju. Dlatego z tym większą i zasłużoną dumą obchodzą będą narody Jugosławii swoje święto.

Polska i Jugosławia są związane tradycją ściślejszą przyjaźni oraz

Pierwszy powojenny
Kongres Stronnictwa Pracy
odbędzie się
w niedzielę, 1 grudnia br.
w sali Roma w Warszawie
Początek obrad o godz. 10

wspólną interesów narodów słowiańskich. Mamy przekonanie, że w najbliższej przyszłości droga Warszawa—Belgrad stanie się dla obu państw jeszcze więcej atrakcyjną niż dotychczas, że ożywią się stosunki kulturalne, gospodarcze i polityczne, co w konsekwencji zacieśni jeszcze więcej przyjaźń naszych krajów.

Polska wyraża narodom Jugosławii w dniu święta swoje wielkie uznanie dla ich postawy w czasie okupacji oraz dla osiągnięć w czasie pokoju, życząc dalszego pomyslnego rozwoju młodej Republice Jugosłowiańskiej. (Piw.)

Nu Niemców pozostało na Śląsku

KATOWICE (PAP). PUR podaje, że do końca ub. miesiąca repatriowano z terenu woj. śląsko-dąbrowskiego ogółem 146.652 Niemców. Najwięcej Niemców wyjechało z punktu zbornego w Głęboczach, obejmującego południową część Opolszczyzny. Z tego terenu wysłano do stref okupowanych 86.243 Niemców. Z punktu zbornego w Nysie repatriowano 44.503 osoby i w Grodkowie 15.906 osób. W chwili obecnej pozostaje jeszcze około 20 tys. Niemców.

Gen. Mackensen

falszował raporty do Hitlera

RZYM (ZAP). W procesie przeciw gen. Mackenseniowi, oskarżony stając się zlagodzić swoją winę twierdzi, że polecił oficerowi SS Kappelerowi przeprowadzenie egzekucji mniejszej ilości zakładników wojskowych, a w raporcie wpisano pełną cyfrę jaką Hitler w tym wypadku kazał, to zn. 20 Włochów za jednego zabitego Niemca.

RZYM (obsł. wł.). W procesie generała v. Mackensena przesłuchiwany był marsz Kesselring, który podał szczegóły dotyczące rozstrzelania zakładników.

Na marginesie strajku amerykańskich górników

Lewis sensacją dnia

Kilka szczegółów z życia przywódcy zw. zawodowych górników amerykańskich oraz... jak długo będzie trwał proces sądowy

Strajk górników amerykańskich i jego przykre skutki, jakie odczuwać się już dają nie tylko w Stanach Zjednoczonych, ale w wielu krajach Europy sprawiły, że przewodniczący związku zawodowego górników John Lewis jest dziś w Ameryce sensacją dnia. Nie mało przyczynił się do tego również wytyczony Lewisowi proces przed sądem federalnym o „złakowanie nakazu sądu“.

Międzynarodowe czynniki amerykańskie

nie ukrywają, że zanosi się na długotrwały spór prawny pomiędzy rządem a Lewisem, gdyż jeśli zapadnie wyrok przeciwko niemu w pierwszej instancji, to może on apelować do drugiej, a potem do sądu najwyższego. Proces więc może trwać miesiące, a tymczasem strajk grozi całkowitym zamarciem życia gospodarczego. Walka z Lewisem nie jest dla rządu i z tego powodu łatwa, że Lewis ma za sobą cały świat górniczy, który go

po prostu uwielbia. Od 30 lat Lewis jest dobroczyńcą, ojcem i obrońcą interesów wszystkich górników amerykańskich. Wszystkie zdobycze społeczne, każda podwyżka płac, poprawę warunków bytu — uzyskane na przestąpieniu tych lat — górnicy zawdzięczają nie komu innemu, a tylko Lewisowi. Zyskał on sobie też przydomek niezwykłego i górnicy uważają wszystko to, co czyni i powie za święte. Nikt też w Stanach nie rozumie tak górników, jak Lewis. Zna wszystkie ich troski i pamięta nawet nazwiska tych, którzy ciężką swą pracą nabawili się choroby płuc.

O co chodzi mu w obecnym sporze? Przede wszystkim o skrócenie czasu pracy do 40 godzin tygodniowo, przy utrzymaniu tej samej taryfy płac. Ponadto Lewis domaga się wyższych stawek ubezpieczeniowych.

Charakterystyczną cechą postaci Lewisa jest to, że jest on całkowicie apolityczny. Do spraw politycznych odnosi się zawsze z pogardą. Celem jego życia stała się wyłącznie poprawa dołi świata górniczego i swoją walką o dobro ludzi kopalń zdobył sobie ich serca. Jest panem serc półmilionowej rzeszy szarych ludzi i popularność jego w Ameryce nie ustępuje w niczym popularności Rockefellera czy Forda. Mówi się, że Le-

wis upaja się władzą kochających go serc i w tym leży jego siła.

Przed sądem Lewis zjawia się w towarzystwie sześciu obrońców, przy czym główny obrońca domagał się odroczenia rozprawy na termin późniejszy. Występujący w imieniu rządu wiceprokurator generalny John Sonnet oświadczył, iż zgodzi się na odroczenie procesu — jeśli Lewis zawezwie górników do powrotu do pracy i jeśli rzeczywiście praca w kopalniach podjęta zostanie na nowo. Ponieważ Lewis odrzucił tę propozycję, rozprawę podjęto na nowo. Sala sądu wypełniona jest do ostatniego miejsca, a ci, którzy nie mogą wejść do gmachu sądu, gromadzą się na ulicy.

W Waszyngtonie krąży pogłoski, że przedstawiciele wielkich koncernów stalowych, które na skutek strajku węglowego zmuszone były zmniejszyć produkcję, na własną rękę czynią starania pośredniczenia w sporze, w celu doprowadzenia do porozumienia i położenia kresu obecnej sytuacji. Rząd ze swej strony ponownie zwrócił się do górników z wezwaniem przerwania strajku, obiecując, że w tym wypadku kroki sądowe przeciw Lewisowi będą zaniechane.

Niektórzy utrzymują, że przywódca górników amerykańskich, to zdolny strateg i uparty bojownik i na to, aby go pokonać trzeba dużo czasu, a czas w okresie trwającego strajku jest bardzo, ale to bardzo drogi... (fa).

Uwaga! Delegaci na Kongres!

Komunikat Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy

W dniu 1 grudnia br. odbędzie się w Warszawie pierwszy powojenny Kongres Stronnictwa Pracy.

Kongres poprzedzi uroczyste nabożeństwo w kościele pokatedralnym na Krakowskim Przedmieściu. Otwarcie zjazdu nastąpi o godz. 10,15 w sali „Roma“ (ul. Nowogrodzka 49) przy udziale przedstawicieli władz, wojska, stronnictw politycznych i organizacji oraz około 860 delegatów Stronnictwa Pracy ze wszystkich części Polski.

Stronnictwo Pracy powiadamia równocześnie delegatów na Kongres, że winni zatrzymać przy sobie bilety kolejowe, za którymi przyjadą do Warszawy, gdyż służą one za podstawę do uzyskania bezpłatnego powrotu.

Wobec powstałych w ostatniej chwili trudności, Koło Kongresu nie będzie w możności zapewnić wszystkim delegatom noclegu. Skutkiem tego uprasza się delegatów, aby wyjeżdżali do Warszawy pociągiem na noc z dnia 30 listopada na 1 grudnia, gdyż im to nie będzie przeszkadzać w punktualnym przybyciu na rozpoczęcie się o godz. 10,15 Kongresu.

Jedno-osobowe poczty sztandarowe proszone są o przybycie już w dniu 30 listopada.

Jinnah oskarża partię kongresową za rozlew krwi hinduskiej w Bengali

LONDYN (obsł. wł.). Wedle doniesień z Indii, przewodniczący Ligi Muzułmańskiej — Jinnah domaga się w poszczególnych okręgach wymiany mniejszości muzułmańskiej i hinduskiej, a to w celu położenia kresu bezustannym krwawym starcom. Jinnah obwinia za rozlew krwi hinduskiej partię kongresową oraz premiera rządu tymczasowego Pandit Nehru i domaga się zwołania specjalnej konferencji w pierwszych dniach grudnia.

Przyjęty został budżet, zamykający się cyfrą 4 miliardów zł. Nadwyżka wynosi 25 milionów złotych. Przeznaczenie jej zostanie jeszcze ustalone.

Ze sprawozdania wynika, że „Społem“ jest 3-cią co do wielkości w świecie organizacją spółdzielczą po centralach spółdzielczych w Związku Radzieckim i Wielkiej Brytanii.

„Społem“ na 3 miejscu w świecie

Z obrad Rady Nadzorczej

W tych dniach odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej Spółdzielni „Społem“ poświęcone omówieniu

działalności tej instytucji.

Przyjęty został budżet, zamykający się cyfrą 4 miliardów zł. Nadwyżka wynosi 25 milionów złotych. Przeznaczenie jej zostanie jeszcze ustalone.

Ze sprawozdania wynika, że „Społem“ jest 3-cią co do wielkości w świecie organizacją spółdzielczą po centralach spółdzielczych w Związku Radzieckim i Wielkiej Brytanii.

44 godzinny tydzień pracy w Anglii

LONDYN (PAP). Od 1 stycznia 1947 r. w Wielkiej Brytanii obowiązować będzie 44-godzinny tydzień pracy dla przeszło 1,5 miliona pracowników. Redukcja 3 godzin pracy w tygodniu nie pociągnie za sobą zniżki uposażenia.

Ludność chce powiesić Papena

NOWY JORK (PAP). Dziennik „New York Times“ donosi z Norymbergi, iż szef policji tamtejszej, Leo Stahl, oświadczył, że Papen, który miał udać się na kurację do sanatorium, zrezygnował z wyjazdu, ponieważ miejscowa ludność zagroziła, że go powiesi.

Wedle agencji Dana, premier bawarski dr Wilhelm Hoegner zakazał Papenowi opuszczania Norymbergi. Premier powziął to postanowienie po naradzie z prezydentem policji norymberskiej i przewodniczącym specjalnego trybunału denazyfikacyjnego, który ma sędzią Papena i Hansa Fritsche'go.

W Austrii zwołana została narada wszystkich władz okupacyjnych w celu zaradzenia kryzysowi gospodarczemu.

Burzliwe obrady parlamentu egipskiego

Demonstracje opozycji przeciw polityce premiera

LONDYN (Obsł. wł.). W parlamencie egipskim odbyła się niezwykle burzliwa debata nad wznowieniem rokowań anglo-egipskich. Przedstawiciele opozycji w pewnym momencie wyszli ze sali, po czym Izba uchwała wotum zaufania dla polityki premiera Sidki Pasa, wzywając rząd do wszczęcia ponownych rokowań z W. Brytanią.

Wobec rozruchów panujących w

Gmach parlamentu w Kairze otoczony kordonami policji

mieście, gmach parlamentu obstawiony był przez posterunki policji. Ogółem w starciach ulicznych policji z demonstrującymi studentami 3 osoby zostały zabite. Znaczna jest liczba

rannych. Policja aresztowała około 400 osób.

Z frontu pomocy młodzieży akademickiej Stypendia wojskowe dla studentów

Pierwszeństwo przysługuje b. żołnierzom WP i b. partyzantom i członkom ruchu podziemnego

WARSZAWA (PAP). Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Oświaty ustanowił, począwszy od roku akademickiego 1946/47 bezwrotne stypendia dla studentów szkół wyższych. O stypendia ubiegają się mogą studenci medycyny, farmacji, stomatologii, weterynarii oraz studenci Politechniki w następujących uczelniach:

Uniwersytety: w Warszawie, Wrocławiu, Lublinie, Akademii Lekarska w Gdańsku, Akademii Stomatologiczna w Warszawie, Politechnika w Warszawie i w Gańsku oraz Wyższa Szkoła Techniczna im. Wawelberga w Warszawie.

Pierwszeństwo w otrzymaniu stypendiów przysługuje: a) b. żołnierzom Odrodzonego Wojska Polskiego, b) b. partyzantom oraz bojownikom organizacji walczących o niepodległość Polski z hitlerowskim na jeźdźcą, c) dzieciom i sierotom po wymienionych w pkt. a i b.

O stypendia ubiegają się mogą studenci wszystkich lat studiów, a na

szkół wyższych

farmacji i stomatologii także i studentki. Podania o przyznanie stypendiów należy składać na ręce przedstawiiciela Ministra Oświaty w Komisji Stypendialnej przy Departamencie Personalnym M. O. N. (Warszawa Al. 1-ej Armii 14) w terminie do dnia 15 grudnia 1946 r.

Warunkiem przyznania stypendium jest złożenie zobowiązania do służby w wojsku w wymiarze 1-go za każdy rok odczytywania stypendium. Stypendium wynosi od 3.500 do 4.500 zł miesięcznie, ponadto najlepsi studenci otrzymują w końcu roku premie w wysokości 5.000 zł.

O postawienie bomby atomowej poza prawem

Misja przewodniczącego amer. CK — Czy dojdzie do zmiany konwencji genewskiej?

WASZYNGTON (PAP). Przewodniczący Amerykańskiego Czerwono-

Świąteczne przydziały w Austrii

WIEDEŃ (Obsł. wł.). Austriacki min. wyżywienia zapytany w parlamencie o świąteczne przydziały żywnościowe dla ludności, oświadczył, że każdy obywatel otrzyma 160 gr dobrej kawy i 1/10 litra wina. Dla dzieci do lat 6 przydzielone zostaną po 2 wzgl. 3 tabliczki czekolady. Poza tym mieszkańcy Wiednia otrzymają po jednym fajku i drobnej ilości cukru i marmelady.

Nielegalni emigranci nie chcą jechać na Cypr

Walka na statku „Lochita“ między Żydami i żołnierzami angielskimi

LONDYN (Obsł. wł.). W porcie Haifa doszło do rozruchów w związku z deportacją nielegalnych imigrantów żydowskich na Cypr. Na statku „Lochita“ wywiązała się walka między Żydami a żołnierzami brytyjskimi, przy czym jeden z żołnie-

rzy utonął, a kilku innych odniosło rany. Na znak protestu przeciwko niewpuszczeniu imigrantów żydowskich do Palestyny około 60.000 robotników Żydów ogłosiło półtorogodzinny strajk.

Powolne tempo demobilizacji w Anglii

Oświadczenie premiera Attlee

LONDYN (Obsł. wł.). Premier Attlee mówiąc o demobilizacji wojsk brytyjskich, stwierdził, że powolne tempo demobilizacji przypisać należy zwłocze w zawarciu traktatów pokojowych. Co prawda W. Brytania ma możliwość wycofania wojsk z Indonezji, ale nie może jeszcze wycofać wojsk ani z Austrii i Wenecji Julijskiej, ani też z Grecji i Palestyny. Rząd brytyjski postanowił w lutym br., że do końca roku liczebność armii

brytyjskiej nie będzie przekraczała liczby 1.200.000, tymczasem liczebność ta wynosi obecnie jeszcze — 1.385.000.

Z Helsinek donoszą o aresztowaniu b. szefa sztabu fińskiego w okresie bezpośrednio po zawieszeniu broni generała Mäkinen. Generał oskarżony jest o współdziałanie w aferze ukrywania wyposażenia armii fińskiej.

Trzy spotkania z tajemniczym Egipcjaninem

Specjalnie dla IKP
napisał
Jan Grey

Aziz el Masri Pasza

Marszałek, szef sztabu minister wojny Egiptu, generał armii tureckiej, pułkownik niemieckiego sztabu generalnego, bliski przyjaciel Lawrence'a

Antagonista Wielkiej Brytanii

Bydgoszcz, w listopadzie.

Ein Shams — oko słońca

Zimno. Listopadowe powietrze przenika do kości. Za każdym podmuchem wiatru człowiek tęskni pocichutku do ciepłych wieczorów kairskich, do gorącego wiatru listopadowego, do mrugającego zza piramid, niby zalotne oczka dziewczęce, słońca.

Oko słońca — co za głupie porównanie. Ale mi to coś przypo-

scy i amerykańscy proponowali astronomiczne sumy za ułatwienie im wywiadu z upartym tytanem wschodu. Nie udało się Masri Pasza wydać wówczas oświadczenie, w którym stwierdził, że jak długo brytyjscy i amerykańscy żołnierze będą stacjonować w Egipcie, tak długo podwładni JKM Prasy nie mogą liczyć na rozmowę z nim. Przyjmie ich chętnie o ile przyjadą doń jako goście z Londynu czy Waszyngtonu, reprezentujący zaprzyjaźnione z egipskim narodem.

brane przeze mnie informacje dały następujący wynik:

Tajemnicza osobistość

Marszałek Aziz el Masri Pasza szef sztabu i minister wojny Egiptu, generał armii tureckiej, pułkownik niemieckiego sztabu generalnego, jeden z najintymniejszych przyjaciół słynnego Lawrence'a, człowiek od lat walczący o niepodległość ludów wschodu, wujek obecnego króla Faruka, to wszystko co o nim wiada, reszta jest tajemnicą. Tę tajemnicę postanowiłem zbadać i zbadałem.

Moje pierwsze spotkanie z nim było dziełem przypadku. — Życie w Kairze zaczyna się w nocy Zmęczone dziennym upałem tłumy przewalają się jak fale przez zalane neonowym światłem ulice miasta (po El-Alamaïn black out był zniesiony). Tysiące wspaniałych przyjaciół słynnego Lawrence'a, człowiek od lat walczący o niepodległość ludów wschodu, wujek obecnego króla Faruka, to wszystko co o nim wiada, reszta jest tajemnicą. Tę tajemnicę postanowiłem zbadać i zbadałem.

„Chez Bebert”

Wybrałem się z Elżbietą do słynnego kabaretu, urządzanego w pańskim stylu „Chez Bebert”. Takśówa nasza, jak wszystkie kairskie taksówki, pędziła z niedozwoloną szybkością aleją Piramid wspaniałą 14-to kilometrową ulicą o jezdni szerokiej na 36 metrów, wysadzana najrzadszymi okazami palm i obramowana kwietnikami lśniącymi wszystkimi kolorami tęczy. Zdała, u końca drogi monumentalnie trwały piramidy. „Czterdzieści wieków patrzyło na

„Hop, moje czerewiczki...”

Mieszkańcy Ukrainy, po ogromnych zniszczeniach dokonanych przez Niemców, szybko zacierają rany zadane ich miastom i wsiom. Na gruzach i ruinach powstają jeszcze piękniejsze gmachy i osiedla. Przeorane czolgami pola zasiewają bujną pszenicą. W niedzielę, w dzień wolny od pracy młodzież wsi wesoło zabawia się przy dźwiękach muzyki. Wieczorem popłyną w dal tęskne, ukraińskie piosenki.

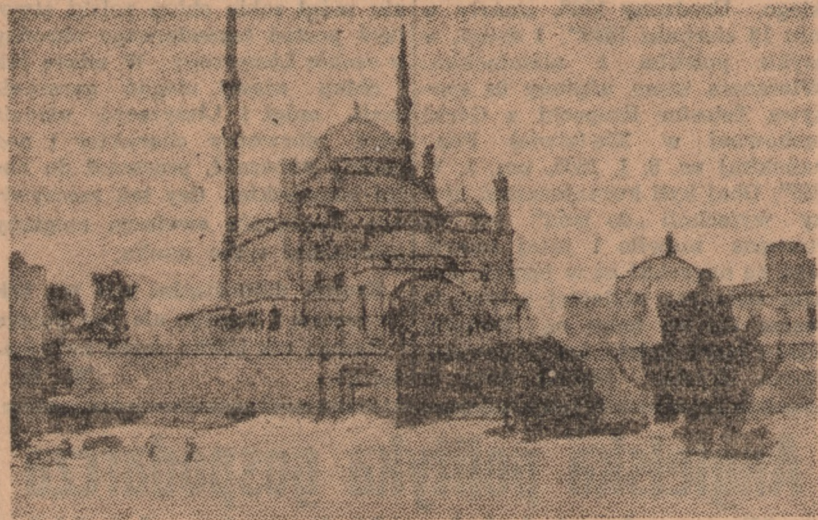
Ze światowego związku żeńskiej młodzieży chrześcijańskiej

(CITTA DEL VATICANO, — Obsl. wł. — W.). Do Stolicy Apostolskiej nadeszły ostatnio szczegółowe raporty o ważnych obradach wydziału młodzieży żeńskiej Światowego Związku Stowarzyszeń Chrześcijańskich, które toczyły się w Genewie. Tematem obrad były doniosłe zagadnienia społeczne i moralne na tle wojennej rzeczywistości w świecie.

Prezydentką wspomnianego wyżej wydziału młodzieży żeńskiej została wybrana zasłużona działaczka p. Asch van Wiyck, Holenderka.

Następne zebranie wydziału zostało wyznaczone na r. 1947 i odbędzie się w Chinach.

nas z góry”, z boków brzmiało nie czterdzieści ale czterysta saksofonów mijanych po drodze barów. Zbliżyliśmy się do celu zdała dającego o sobie znać powodzią kolorowych świateł, gdy minął nas w zawrotnym tempie długi sportowy kabriolet. Przy kierowcy zauważyliśmy elegancką sylwetkę starszego siwego pana. Szary kabriolet pomknął dalej. W „Chez Bebert” było pełno jak zawsze: atmosfera przemiała, Simon Aiex, czarująca pieśniarka Paryża i zagorzała zwolenniczka de Gaulle'a, śpiewała głębokim altem piosenkę „Je suis seule ce soir”. Ja nie byłem sam i otoczenie nic mnie nie obchodziło. Tańczyłem z Elżbietą, milutką Angielką w mundurze. (Ciąg dalszy nastąpi)

Kair — Meczet Mohamed Ali el Kebir

mina... No tak, oko słońca po arabsku Ein Shams. Ein Shams tajemnicza rezydencja Masri Paszy. Aziz el Masri Pasza przedziwny człowiek tajemniczego wschodu. Wytresowana służba sudańska strzeże jego siedziby. Odgrada go od świata niebotyczny mur legendy i wierzeń ludu egipskiego, a przeciw niemu szczuje ciągle na rozkaz z Londynu dwór egipski JKM Faruka, nie mający jednak odwagi wystąpić otwarcie.

Dziwna historia

Dziwna jest historia tego osnutego mgłą wschodniej tajemnicy człowieka. Postanowiłem mówić z nim i za wszelką cenę uzyskać wywiad z tym, który nigdy nie przyjmował dziennikarzy. Był okres gdy po konferencji, którą odbył Masri Pasza na pustyni libijskiej z marsz. Rommlem i gen. von Aquinem, a która nie doprowadziła do zamierzonych przez Berlin rezultatów, dziennikarze angiel-

Trzeba przyznać, że po tym oświadczeniu zapal moich anglo-amerykańskich kolegów mocno ostygł. Sprawa Masri Paszy ucichła. Modne tylko było w okresach demonstracji studenckich na ulicach Kairu i Aleksandrii, zarzucanie mu inspirowania tych zajść. Czy było to słuszne, przyszłość miała okazać. Naprawdę usiłowałem dowiedzieć się czegoś konkretnego o tym małym w Europie znanym przywódcy opozycji bliskiego wschodu Ze-

Biskupi anglikańscy studiują stosunki w Niemczech

(CITTA DEL VATICANO, — Obsl. wł. — W.). Biuro prasowe Watykanu otrzymało szczegółowe relacje o wizycie dra Fishera, arcybiskupa Canterbury, w Niemczech.

Arcybiskup Fisher i dziewięciu innych duchownych anglikańskich przybyli do Niemiec, aby odbyć dwutygodniową podróż informacyjną na odcinku, objętym okupacją brytyjską.

Jak się dowiadujemy, tym razem ekipa przedstawicieli kościoła anglikańskiego zajmuje się nie kwestią pomocy materialnej dla zniszczonych Niemiec, lecz studiuje metody i sposoby, jakimi możnaby pomóc Niemcom powojennym w rozbudowie życia religijnego.

Chodzi tu — oczywiście — przede wszystkim o nawiązanie kontaktów ze światem protestanckim różnych odcieni wyznań luteranckich.

Stronnicтво Tracy.

chce zmobilizować dookoła swoich zasad programowych, chrześcijańsko-społecznych tych wszystkich którzy te zasady wyznają i dążą do ich realizacji w życiu Polsk

Eugeniusz Szermentowski

29

Fike

Powieść z czasów Katarzyny Wielkiej

Nagle z trzaskiem otworzyły się drzwi, do pokoju wpadły trzy damy dworu z Władimirową na czele, uzbrojone w grube pęki pokrzyw. Z piskiem rzuciły się na Naryszkiną. Zerwał się z kanapy — aj! aj! aj! — umykał pociesznie, zasłaniając się przed razami.

— Ratujcie, druhowie! — wołał, przebiegając obok zaśmiewających się Poniatowskiego i Williamsa.

Damy, dokonawszy egzekucji, wybiegły. — Masz babo placek! To jest nagroda za mój śpiew słowiczy — jęczał Naryszkin, rozcierając zaczerwienione miejsca.

— A to cię urządziły! — Poniatowski aż się za boki chwytął — ruski miesiąc popamiętasz.

— A, przeklecie! Dajcie lusterko... Nos jak truskawka!

Za ścianą damy wśród śmiechu opowiadały Katarzynie przebieg zajścia.

— No, dość tego! — Naryszkin, dzierżąc nos między kciukiem i wskazującym palcem, miauknął przeciągle: miauu - u - u!

— Miauu - u - u! — usłyszeli z za drzwi.

Weszli. Katarzyna w pół leżała na szezlongu obitym angielskim kretonem w różowe kwiatki. Miała na sobie sukienkę z białego atlasu zdobną w lekkie koronki i różowe wstążki. Spod długiej sukni wystawał koniuszek

atlasowego trzewiczka. Z prawej strony wisiała ciężka zasłona brokatowa koloru starego złota. Na kominku z trzaskiem płonęły grube szczapy dębowe, od czasu do czasu strzelając na pokój raketami iskier. Na krok-sztynach, przytwierdzonych do ścian, wisiały kinkiety, w których żółtym światłem płonęły grube woskowe świece.

Opodal łóżka z baldachimem, na metalowym drążku kołysała się czerwona papuga z pierzastym białym czubem, przestępując z nogi na nogę

— Mon prince est fou! — wrzasnęła chrapliwie na widok wchodzących.

Naryszkin pokazał jej język — dam ja ci! — papuga pochodziła od niego Nauczył ją mówić nieprzystojne słowa i obelżywe epitety.

— Ha-ha! Bóg się Boga, Lew, twój nos wygląda jak szaszłyk na różnie!

— Niech je tylko spotkam...

— Jak to ładnie z waszej strony, żeście przyszli... Dzień dobry, sir Charles, dzień dobry hrabio... Siadajcie, tu wam będzie wygodnie...

Była sztucznie ożywiona, miała rumieńce na twarzy. Poniatowski nie mógł od niej oczu oderwać. Zawsze odznaczała się olśniewającą cerą. Teraz rumieńce przydawały jej blasku, a wielkie, niebieskie oczy o długich, czarnych rzęsach wydawały mu się, jak gwiazdy, wymalowane na najprzedniejszej porcelanie.

— Mówcie, co słyhać. Taka jestem spragniona nowin, ploteczek, wiadomości... Podobno z Paryża przyjechała do cesarzowej, widzieliście ją?

— Poznałem ją w ambasadzie francuskiej... A gdzie się podział Muzyk? — Williams zagłębił się w fotelu i nabijał fajkę. — Otóż, panna niebrzydka. Ale, ale, pamiętacie kawalera D'Eon?

— Ach, ten świetny szermierz! Cesarzowa była nim

zachwycona. Kiedyż on stąd wyjechał?... O, więcej chyba niż dwa lata temu. Bardzo inteligentny był Francuzik, pamiętam... Pan go nie cierpiał, hrabio Poniatowski, prawda?

— Ten D'Eon wydał mi się podejrzany — Poniatowski wzruszył ramionami. — Czupurny zawiadaka o kobiecej figurce... Ale mówiliś Charles, o panie de Beaumont, zdaje się takie ma nazwisko lektorka imperatorowej...

— Wyobraźcie sobie, do złudzenia jest podobna do kawalera D'Eon. Powiedziałem jej to. Roześmiała się i odparła, że nic dziwnego, bo to jej brat. Przybyła w towarzystwie jakiegoś handlarza futer nazwiskiem Douglas. Chodzą słuchy, że ta mała de Beaumont przybyła w tajnej misji od Ludwika XV. Musimy być ostrożni...

— A cóż porabia markiza de Pompadour? Nie pytał pan o nią, sir Charles?

— Owszem, owszem... w dalszym ciągu wodzi króla za nos. Pokłóciła się zato z księciem Conti.

— Ach, ten niefortunny aspirant do ręki naszej imperatorowej!

— Nietylko. Ciasno mu w Wersalu, przy boku króla. Chciał by się sam ulokować na jakimś tronie. Wzdycha podobno do tronu polskiego. A, iżby się nie dać ubiec konkubentom, jak to się zdarzyło kiedyś dziadkowi po śmierci króla Sobieskiego, młody Conti marzy narazie o objęciu księstwa Kurlandii. Bądź co bądź, bliżej stąd do Warszawy, niż z Paryża...

— To nie do wiary, jak wielki pociąg to małe księstwo! Słyszałam, że wybiera się do nas syn Augusta III, książę Karol — osobiście bardzo go lubię, ma miłą powierzchowność... szkoda tylko, że trochę źle wychowany... Otóż książę Karol również chce zostać księciem Kurlandii.

Posiedzenie

gabinetu francuskiego

PARYŻ (Obsł. wł.) Gabinet francuski zebrał się wczoraj na ostatnie posiedzenie, którego celem było złożenie dymisji. Premier Bidault prawdopodobnie wezwany zostanie do pozostania na swoim stanowisku, jako przywódca rządu przejściowego i to do czasu ustanowienia nowego, prawomocnego rządu.

Najdroższy znaczek pocztowy na licytacji w Berlinie

BERLIN (PAP). Wielu filatelistów z Niemiec i zagranicy przybyło do Berlina na wielką licytację znaczków pocztowych. Sprzedano ogółem znaczków na gumę przeszło miliona marek. Najdroższy znaczek został sprzedany za 45.000 marek.

Baraki

na nowe szkoły

ŁÓDŹ (PAP). Wojewódzki Wydział Odbudowy w Łodzi zakupił na Śląsku 34 baraki, które zostały przetransportowane na teren woj. łódzkiego. Baraki przeznaczone są na szkoły we wsiach. Poza barakami na szkoły sprowadzono 20 baraków przeznaczonych na stodoły. Przewiduje się sprowadzenie dalszych kilkudziesięciu baraków.

Najwyżsi dostojnicy Państwa

na fundusz Daniny Narodowej

WARSZAWA (PAP). Najwyżsi dostojnicy Państwa złożyli już daninę. Prez. Bierut wpłacił na Daninę Narodową kwotę 100.000 zł. Marszałek Michał Żymierski, jego zastępca gen. M. Spychalski, szef Sztabu gen. Wł. Korczyński, wiceministerstwo Ministerstwa Obrony Narodowej, szefowie departamentów MON oraz szefowie służb i instytucji WP — złożyli na Daninę Narodową jednorazowo, w całości i przed terminem — sumę 206.529 zł.

Minister Sprawiedliwości Henryk Świątkowski, Podsekretarze Stanu Leon Chajni i Tadeusz Rek, Dyrektor Gabinetu Ministra Ludwik Reske oraz dyrektorzy: Stefan Banczerz, Józef Ordyniec i Zygmunt Patuszniak — wypłacili przedterminowo pełne kwoty, przypadające z tytułu Daniny Narodowej.

Prezes „Społem” — Żerkowski, złożył w Belwederze na ręce wiceprez. KRN Szwalbe czek na sumę 50 milionów zł, jako dobrowolną przedpłatę Związku „Społem” na Daninę Narodową.

WARSZAWA (PAP). Pod przewodnictwem premiera Osóbki-Morawskiego odbyło się w Prezydium Rady Ministrów zebranie wojewodów poświęcone omówieniu spraw, związanych z Daniną Narodową. Po prze-

Polskość Dolnego Śląska

Chwila triumfu i satysfakcji

Grobowiec Henryka IV Probusa — Kościół w Jeleniej Górze wybudowany przez Bolesława III — Niespodzianki na cmentarzu parafialnym — W świetle baśni

Wrocław, w listopadzie.

Kiedyś tam, na ławie szkolnej, uczyliśmy się na lekcjach historii, że Śląsk był częścią składową Polski, tak samo jak Wielkopolska, Mazowsze albo Małopolska. Że był księżę Henryk z rodu Piastów, który zginął pod Lignicą w walce z Tatarami. I to już bodaj wszystkim cośmy wiedzieli o Śląsku. A i to nie budziło większego zainteresowania, ponieważ dotyczyło ziem leżących po tamtej stronie niemieckiej granicy, a więc zdawało się — na zawsze utraconych.

Dziś, gdy Śląsk znalazł się znowu w granicach Polski, zainteresowanie nim wzrasta. Czytamy w prasie artykuły o jego bogactwie, pięknie krajozrazowym, o jego polskiej przeszłości. I wierzymy, że Śląsk w średniowieczu był ziemią polską. Jednakże nie przemawia nam to zbyt do przekonania. Czasy to trochę zanadto odległe. Wolelibyśmy coś bliższego, coś bardziej uchwytne.

Przyjemnie zaskoczeni oglądaliśmy w kościele św. Krzyża we Wrocławiu grobowiec księcia piastowskiego Henryka IV Probusa, który przez całe życie dążył do zjednoczenia rozbitej na dzielnice Polski. Na jego grobowcu widnieje tak dobrze nam znany orzeł — niewątpliwym znak polskości. Spotykamy go potem w salach ratusza wrocławskiego i na dolnych partiach okien kościoła św. Doroty. A w zburzonym kościele św. Wojciecha, również we Wrocławiu, oglądając możemy ocalała kaplicę b. Czesława Odrowąza, jednego z świętych polskich. Są to ślady bardzo prawdziwe i zupełnie niewątpliwe, niemniej jednak odnoszą się one do tych odległych czasów, o których uczono w szkole, a my chcielibyśmy czegoś świeższej daty.

W naszej wędrowce po Śląsku docieramy do Jeleniej Góry. W kościele parafialnym pod chórem znajduje się wielka tablica z wrytym na niej napisem w języku niemieckim. Czytamy i oczom nie wierzymy! Co mówi napis? Mówi on, że na tym miejscu wybudowano na chwałę Bożą w 1108 r. kościół drewniany „unter Boleslaus III, Herzog von Polen” — za panowania Bolesława III, księcia polskiego. To jest chwila triumfu i satysfakcji dla nas.

Za pięć lat okupacji, w której olbrzymi aparat propagandy nie-

mieckiej wmawiał całemu światu, że Poznań i Kraków są „urdeutsch”, że Warszawa i Lublin właściwie też. A tu napis wykonany kilkadziesiąt lat temu przez Niemców mówi, że kościół w Jeleniej Górze wybudował polski książę Bolesław.

Z Jeleniej Góry jedziemy tramwajem do sławnego uzdrowiska Cieplice. Koło mostu nad Bobrawą stoi figura św. Jana Nepomucena. Napół zatarty łaciński napis na cokole głosi, że pomnik został wystawiony przez hr. Schaffgotscha i hr. Gurowskiego „gente Polonus”.

Na pobliskim cmentarzu przy kościele parafialnym jeszcze większa niespodzianka — nagrobek polski: „Tu spoczywa W. Antoni Mielecki z Departamentu Poznańskiego. Urodzony 1762, zmarły w dniu 18 sierpnia 1820”. I drugi, w języku polskim i niemieckim: „Wiecznem snem uspijony tu spoczywa Telesfor Rzepecki z Górki Duchownej w Xię (stwie) Pog. (mańskim) ur. 8. I. 1805, um. 1. V. 1838”. Obaj byli kuracjuszami, którzy wyjechali „do wód” jak się wtemczas mówiło i tutaj zmarli. Fakt, że nagrobki są w języku polskim świadczy najlepiej o tym, że jeszcze sto lat temu na Dolnym Śląsku język polski był w powszechnym użyciu. Jelenia Góra to

punkt wyjściowy wycieczek w Kar-konosze. Na najwyższym szczyście tych gór — Śnieżce jest kapliczka, a w niej napis w języku polskim i niemieckim, z którego wynika, że w tym miejscu zginął w roku 1828 w czasie podróży naukowej Józef Odrowąz-Pieniążek z Warszawy.

Ale dosyć grobów! Przechodźmy w świat baśni. Tu znowu stunki polsko-niemieckie dosyć poplątane. Ponoć groźny Rubezahl okazał się poczciwym Liczyrzepą. Napisał o nim Józef Sykułski przed stawiając go w roli obrońcy polskich kmiaci przed wyzyskiem i samowolą napływowego elementu germańskiego. Taka teza ma dużo cech prawdopodobieństwa, jeśli się zważy, że rody książęce na Śląsku zniemczyły się ostatecznie w XIV wieku. Za nimi poszło rycerstwo, a lud — podobnie jak to było w Czechach — pozostał sam, zdany na łaskę i niełaskę niemieckich władców, szlachty i mieszczan. W swoim osamotnieniu mógł sobie chłop polski stworzyć postać legendarnego obrońcy w osobie Liczyrzepy. W miarę jak i chłop zaczął ulegać germanizacji, mógł i Liczyrzepa utracić swój pierwotny charakter i pod nazwą Rubezahl, przeszedł do baśni niemieckiej. Czy tak rzeczywiście wyglądała ewolucja mogłaby powiedzieć tylko nauka.

Kraina dolnośląska jest nie tylko piękna i bogata, ale jest polska i dlatego tak bliska sercu zwiędającego. W. M.

Angielska polityka gospodarcza

w Niemczech, w świetle krytyki ekspertów radzieckich Zapowiedź dymisji ministra Hynda

Przed trzema tygodniami rozpoczął się alarm brytyjskich czynników odpowiedzialnych za politykę gospodarczą w strefie okupacyjnej angielskiej na temat wzrastających tam trudności w wyżywieniu i aprowizacji. Niektórzy co gorliwie opiekunowie Niemiec straszili już widmem głodu, które rozpościerało swoje macki nad ludnością wielkich ośrodków przemysłowych zachodnich Niemiec: Hamburga, Essen itd. Izba Gmin była widownią gorączkowych obrad nad tym zagadnieniem, a minister Hynd odpowiedzialny za politykę angielską w Niemczech musiał przekonać niejedną pigułkę ostrej krytyki Izby Poselskiej.

Naprawdę sytuacja w strefie brytyjskiej przedstawia się istotnie nie najlepiej. Ale dlaczego tak się dzieje? Wina spada tu wyłącznie na samych Niemców i częściowo na administrację angielską. Bardzo pouczające będzie przytoczenie opinii ekspertów sowieckich na temat brytyjskich metod gospodarczych w ich strefie okupacyjnej. Eksperti ci krytykują angielską politykę gospodarczą, która w dużym stopniu spowodowała obecny kryzys żywnościowy.

Przy niewiele różniące się gęstości zaludnienia obu stref, a większej urodzajności strefy brytyjskiej, strefa sowiecka dostarcza zboża dla głodujących Niemców Zagłębia Ruhry. Przyczynę tej paradoksalnej sytuacji przypisują eksperci przede wszystkim organizacji rolnictwa w strefie brytyjskiej, która opiera się na dawnym hitlerowskim systemie. Kierownik Centralnego Urzędu Wyżywienia Schlange-Schonungen oświadczył, że strefa brytyjska może w 60% pokryć własnymi zbiorami zapotrzebowanie ludności. Wobec tego dzisiaj, trzy miesiące po żniwach muszą być jeszcze zapasy, które jednak najwidoczniej są przechowywane przez gospodarzy.

Z drugiej strony Niemcy sabotują obowiązek pracy, nie stawiając się w ogóle do pracy lub opuszczając po kilka dni w miesiącu, pracując niechętnie bez dużych rezultatów. Jak ostatnio wykazuje statystyka, wydobycie węgla w Zagłębiu Saary znowu spadło o kilka procent, gdyż Niemcy nie wywiązują się z obowiązku pracy. Wśród ludności niemieckiej krąży plotka, że cała produkcja jest wywożona do Anglii i Francji w ramach odszkodowań. Tymczasem wiadomo, że produkcja ta idzie na pokrycie importu towarów pierwszej potrzeby i żywności.

W tej sytuacji luki zapełnia się przez rabunkową gospodarkę na każdym odcinku. Najbardziej wyraźne szkody widać na odcinku gospodarki leśnej w Westfalii i Nadrenii, gdzie drzewostan obniżył się bardzo poważnie. Obecnie projektuje się już wprowadzenie ustawy o ochronie lasu, jak to miało miejsce w 1922 r. Również na odcinku pogłowia sytuacja nie kształtuje się lepiej. Jeden z komentatorów radiowych w Hamburgu zapowiada szkodliwe następstwa zarządzeń brytyjskich o uboju bydła rogatego i świń.

Rząd brytyjski gromadził te opinie o gospodarce strefowej administracji angielskiej i zdaje się, że wyciągnął z nich odpowiednie wnioski. — Jak informują w kołach politycznych, rząd brytyjski postanowił dokonać zmian w administracji swej strefy okupacyjnej w Niemczech. Miejsce Hynda objął ma dotychczasowy minister wyżywienia Strachey. Niewątpliwie dojdzie do ściślejszego kontaktu gospodarczego między strefą brytyjską a pozostałymi strefami okupacyjnymi. Rzeczywistym ośrodkiem administracyjnym będzie w przyszłości Hamburg, nie zaś Londyn.

Z dni hańb i klęski

Na Kopernika w Łodzi

(Napisł Stanisław Statkiewicz)

III

Ktoś odebrał nieswoją paczkę. Lagerkomendant ekoczył jak tygrys. Tych co się kłócili odrzucił na bok, a zia-pał za kółkiem człowieka, który w zamieszaniu wślizgnął się między odbierających paczki. Gdyby ten człowiek miał jakiś pakunek w ręku, uszedłby uwagi, ale na nieszczęście nie miał nic i to go zgubiło. Po wstępnym biciu, wzięto go na badanie, skatowano okropnie. Spuchnięty do niepoznania stał do wieczora, nawet nie pozwolono oprzeć się o mur. ani usiąść. Nazajutrz wywieziono go w niewiadomym kierunku. Był to młody dwudziestokilkolletni mężczyzna.

Józio napatrzył się dość, zniechęcony legł obok Jacusia. Stwierdził z „przyjemnością”, że zaoliwiona podłoga również dobra jest do „pobiedniej” drzemki, jak miętka otomana. Doktorzy mają rację, mówiąc o szkodliwości palenia. (Prawdę tę stwier-

dził na swojej głowie nieszczęsny Maniūs). Z ich mowy wynika, że człowiekiem może być tylko Niemiec. Józio natomiast stwierdził coś wręcz przeciwnego. Podobne twierdzenie niemieckie jest hartowaniem polskości. Gdy inni, a w szczególności Słowianie nabiorą tego hartu, może się to fatalnie odbić w przyszłości na skórze niemieckiego narodu.

Józio jest człowiekiem wykształconym. Władza językiem: rosyjskim, niemieckim i francuskim. Przyznaje się jedynie do polskiego.

— Przez 47 lat życia można się dużo nauczyć — mruczył do siebie.

— A czego — pyta Jacus otwierając oczy.

— Choćby milczenia.

— Prawda. Moja krowa nie ryczy wcale, ale mleka daje dużo. Powinieneś urodzić się krową. To dobre, niechby się tak wszyscy rodziła, nie było by głupich wojen na świecie. Józio spojrział uważnie na Jacusia.

— Mówisz że bydlę mądrzejsze od człowieka?

— Pewnie, że tak.

— Dlaczego?

— Dlatego, że nie ma rozumu.

— A co ma? — Jacus zapatrzył się w okno. Instynkt i prawa przyrody — chciałeś powiedzieć?

— Tak i no nie mogłem znaleźć na to słów.

Józio podłożył ręce pod głowę. Ludzie poczęli napływać do sali. Jacus zabrał się do jedzenia. Józio przykniął oczy. Prawdziwa myśl człowieka, to najwięcej cenna, tam gdzie się jej spodziewasz, nie znajdziesz. Tam gdzie powinna być nie ma. Jedynie Chrystus wiedział gdzie szukać, do kogo się udać, ponieważ jest Bogiem, a Bóg jest myślą, która wszystko ogarnia i światłem, które wszystko oświeca, miłością, która wszystko miłuje. Tak myślał Józio. Zwolna zapadła noc. Ludzie zjadłszy, co kto posiadał, ułożyli się do snu, ciasno jeden przy drugim w długie ciężkie pokosy. Maniūs poobijał głowę, siną twarz, spuchnięte usta okrył marynarką, pod plecy położył spodnie złożone na kant. Chrabat leżał w ubraniu, rozpiąwszy pasek na brzuchu. Pączkowski siedząc, kończył jedzenie wielkiego strucla pieczonego razem

z kielbasą, popijał wodą z kranu.

Banderka mrużył oczy.

— Uważaj pan, żebyś w nocy nie śmierdział zdechłym psem, kto słydszaj tyle zred. Jak Boga kocham wyrzucę na korytarz. O już śmierdzi.

Kupiec zbladł z obrzydzenia. Pączkowski przełknął ostatni kawał.

— Wiesz go perfumami handlowała, ludzkich zapachów nie znosi. Bądź pan kontent, żeś nie w oborze, jak tam jest niech Jacus powie.

Spod przeciwległej ściany z kupy lachmanów uniósł się człek w barach szeroki z głową jak dynia, potworne zezowate oczy wbił w Pączkowskiego. Żółte stargane włosy okrywały mu czoło, wielka szeroka łysina lśniła kropkami potu.

— Te kałduniarzu, jak się nie bedziesz zachowywał jak człowiek, oknem wyrzucę — nieznacznie trącił Pączkowskiego.

— Nie daj się Broniek my kupą za tobą w razie czego.

Pączkowskiemu nie trzeba było powtarzać.

— Och ty kupo gnoju, dziadu zawoszony. czego się ty czepiasz spokojnych ludzi. Sam śmierdzisz jak zdechły pies, a komu będzie przygadawać. Lewatywe ci zrobić i do chlewa pomiędzy wieprzał

Kalendarzyk

Czwartek 28 listopada
Katolicki: Urbana
Słowiański: Gościra

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty
i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod
Arkadami, tel. 24-29)

* (a) 3673 zł na Two Przyj.
UMK w Toruniu Oddz. w Bydgosz-
czy. W dniu 26 marca 1946 r. pow-
stało na terenie m. Bydgoszczy Tow.
Przyj. UMK w Toruniu, Oddz. w
Bydg., którego zadaniem jest nie-
sienie pomocy Wszechnicy Koperni-
kowskiej, o czym ukazał się komuni-
kat w tutejszej prasie. W zrozumie-
niu tego zadania bawiące na terenie
naszego miasta na występach gościjn-
nych, zespół artystów Adama Bro-
dzisza ofiarował 3.673 zł na ten cel.
Za ofiarę prezydent miasta p. Jó-
zef Twardzicki składa zespołowi ser-
deczne podziękowanie.

* (a) Polskie Radio przypomina
radioluchaczom-robotnikom, że ter-
min nadsyłania odpowiedzi na ankje-
tę dla robotników, dotyczącą progra-
mu Polskiego Radia upływa z dniem
1 grudnia br. Odpowiedzi należy
nadsyłać pod adresem: Polskie Radio
Biuro Studiów, Warszawa, Koszy-
kowa 8.

* (a) Zebranie Koła Przyjaciół
Harcerstwa — przy Ośrodku żeńskim
i męskim m. Bydgoszczy i powiatu
odbędzie się dzisiaj, 28 bm o g.
19.30 w „Domu Harcerza”, ul. Li-
belta 8.

* (a) Komendant Ośrodka — ph.
Zagłoba, zarządza odprawę instruk-
torów i drużynowych harcerek
Ośrodka, na piątek 29 bm o g. 19
— w „Domu Harcerza”.

* (a) W piątek 29 bm o g. 18
w sali malinowej RDK (Al. 1 Maja
14) odbędzie się jedynasty wieczór
dyskusyjny dla inteligencji. Referat
wstępny na temat „Za kulisami ra-
dia” wygłosi dyr. Tadeusz Kański.

* (a) Interesujący odczyt w T.
Przyj. Polsko-Radz. Dzisiaj w czwar-
tek 28 bm o g. 19 kpt. Świątalski
wygłosi odczyt pt. „Podstawy soju-
szu polsko-radzieckiego” (lokal Al.
1 Maja 46/4 I. ptr. Wstęp wolny).

* (a) Bydgoski Chór Męski. Z
powodu występu obecność wszystkich
członków na piątkowej lekcji ko-
niecna.

* (a) Otwarcie Biblioteki Powiato-
wej. W sobotę 30 bm o g. 10 na-
stąpi otwarcie Biblioteki Powiato-
wej — centrali bibliotek ruchomych
w sali Pow. RN.

Dzisiaj**Koncert Symfoniczny**

Dzisiaj o godz. 19.30 w Pomorskim
Domu Sztuki odbędzie się III koncert
Symfoniczny. Dyryguje znakomity
dyrygent Czesław Lewicki. Solistką
koncertu będzie laureatka konkursu
chopinowskiego Maria Bilińska-Rie-
gerowa. W programie: Preludia
symfoniczne i koncert fortepianowy
A. Dur Liszta oraz symfonia d-moll
Haydna i „Euryanthe” Webera. Po-
zostałe bilety w kasie Pom. Domu
Sztuki, Al. 1 Maja 20, w godzinach
10—13 i 15—19.30.

**Z frontu Daniny
Narodowej**

(a) Wojewódzkim delegatem pełno-
mocnika Rządu do spraw Daniny Na-
rodowej na woj. Pomorskie został
mianowany p. Aleksander Ryłman,
nacz. Urzędu Skarb. Bydg. Powiat,
którego biuro jako woj. delegata
mieści się w gmachu Izby Skarbowej
(Krasińskiego 10, pok. 23, parter
tel. 38-95).

(a) Spółdzielnie Samopomocy
Chłopskiej pow. Bydgoskiego złoży-
ły w dniu 25 bm gotówką zł 250
tysięcy.

Rejestracja**sił technicznych na Pomorzu**

BYDGOSZCZ (ea). Na podstawie
dekrety z dnia 5 września 1946 r.
o rejestracji i przymusowym za-
rządzeniu fachowych sił tech-
nicznych z dziedziny budownictwa
na rzecz odbudowy kraju (Dz. U.
RP nr 47, poz. 206), wojewoda
pomorski podaje do powszechnej
wiadomości przepisy tegoż dekre-
tu, pozwalające na dokładne zo-
rientowanie się zainteresowanych
w ich obowiązku. Obwieszczenie to
znajdą Czytelnicy w dziale ogło-
szeniowym naszego pisma.

Najważniejszym zadaniem**Woj. Rady Kult. Art. i Sztuki jest****sprawa budowy gmachu teatru**

BYDGOSZCZ (zp). W gmachu
Urzędu Wojewódzkiego odbyło się
drugie z kolei posiedzenie Wojewódz-
kiej Rady Kultury Artystycznej i
Sztuki.

Obrady zagal przewodniczący
Prezydium Organizacyjnego p. dr
Wiechno Odczytanie ogłoszenia p.
wojewody pomorskiego w sprawie
utworzenia Pom. Woj. Rady Kultury
Artystycznej i Sztuki przypomni-
ało uczestnikom omówione już na
poprzednim zebraniu cele i zadania
Rady.

Do Prezydium powołanego przez
p. wojewodę z przedstawicieli zain-
teresowanych władz, urzędów i in-
stytucji artystycznych weszli: wice-
wojewoda Henryk Trzebiński — prze-
wodniczący, prof. dr Konrad Górski
i nacz. Wydz. Kult. i Szt. prof. Jerzy
Remer — wiceprezesi, dyr.
prof. Marian Turwid — sekretarz,
prof. Jerzy Jasieński — zast. sekret.
oraz dyr. Wł. Horzyca, dyr. Alek-

sander Rodziewicz, dyr. Tadeusz
Kański, nacz. Buczyński, dyr. Rą-
balski, dyr. Świerczyński i prezes
Godek — członkowie. Obecny na ze-
braniu wojewoda p. Wojciech Woje-
woda w krótkim przemówieniu pod-
kreślił doniosłą rolę czynnika spo-
łecznego w organizowaniu życia ar-
tystyczno-kulturalnego na Pomorzu.

Opracowane przez utworzoną na
ostatnim zebraniu Rady Komisję Sta-
tutową, regulaminny Prezydium i

funduszu Woj. Rady Szt. i Kult.
Art. przyjęto jednogłośnie i bez za-
strzeżeń. Dyr. Turwid obszernym
referatem omawiającym niedomagania
w dziedzinie literatury i sztuki
na terenie naszego województwa dał
Radzie konkretne dane do ustalenia
pracy na najbliższy okres. W oży-
wionej dyskusji nad potrzebami kul-
turalnymi społeczeństwa pomorskie-
go zabierali głos pp.: prof. J. Ste-
fan, dyr. Miller, inż. Buczyński,
prof. Narębski i dyr. Kański, który
podkreślił, że najważniejszym zadaniem
Rady na najbliższą przyszłość
jest sprawa budowy gmachu teatru
w Bydgoszczy.

Balkon runął na bruk**Dwie ofiary niecodziennego wypadku**

BYDGOSZCZ (kl). Niespotykane
i nienotowane dotąd w kronice wy-
padków nieszczęście zdarzyło się
wczoraj w godzinach południowych
przy ul. Poznańskiej 13.

Oto odpoczywający na balkonie

nauczyciel Mieczysław Szopa i jego
syn Stanisław, oparli o jedną ze
zmurszałych widocznie ścian bal-
konu, w pewnym momencie poczuli,
że ściana osuwa się. Mimo błyskawicznego odruchu nie udało
im się zdobyć oparcia na pozosta-
łej części balkonu. Ojciec i syn
wraz z zerwaną częścią ściany ru-
nęli na bruk.

Zalarmowani strasznym wypad-
kiem mieszkańcy domu pośpieszyli
niezależnie z natchmiastową
pomocą. Obrażenia, których do-
znały ofiary niecodziennego wy-
padku, są bardzo poważne. Ojciec
uległ prawdopodobnie złamaniu
obu kończyn dolnych, zaś syn do-
znał złamania obojczyka lub
przedramienia. Nieszczęśliwych u-
mieszczono na oddziale chirurgicz-
nym Szpitala Miejskiego na Bie-
lawkach, gdzie poddani zostali tro-
skliwym zabiegom.

Nieświadomość, która pociągnąć może za sobą tragiczne skutki

Kwasek szczawiowy jest szkodliwy dla zdrowia

BYDGOSZCZ (ea). W ostatnich
dniach stwierdzono w kilku wypad-
kach, że z braku kwasu cytryno-
wego kupcy sprzedają kwaszka

wiowy. Przyczyną tego postępowania
jest zarówno nieświadomość kup-
ca jak i kupujących, niezadających
sobie sprawy ze szkodliwej działal-
ności na organizm ludzki kwasu
szczawiowego. Kwasek szczawiowy
szczególnie szkodliwy jest dla nerek
i oddziałuje bardzo ujemnie rów-
nież i na serce. Szkodliwość tą u-
jawnia się w organizmie po pewnym
czasie.

W interesie zatem zarówno kupu-
jących jak i sprzedających leży, aby
zaniechano spożywania w potrawach
kwasu szczawiowego i polecanie
go jako środka zastępczego kwa-
sek cytrynowy.

Kto jest ojcem...?

BYDGOSZCZ (zz). Dość niezwykle
wypadek zgłosił tutejszej władzy mi-
licyjnej Władysław Marzecki, zam-
w. w Bydgoszczy przy ul. Małej 6/2.

Mianowicie do mieszkania p. M.
przybyła jego bratowa, Eugenia Mar-
rzecka, przynosząc ze sobą niecod-
zienny upominek w postaci... trzy-
miesięcznego niemowlęcia. Marze-
cka, złożywszy dziecko na łóżku
oświadczyła, że jest ono dzieckiem...
Władysława i że jako takiego nie
zamierza wychowywać go ani utrzy-
mywać.

Wobec tego, że oświadczenie to
M. złożyła w formie kategorycznej
— sprawą zajęły się kompetentne
władze.

Abonujcie IKP**Nie będzie ponownej rejestracji radioodbiorników**

BYDGOSZCZ (a). Na konferen-
cji prasowej w dniu 23 bm, w Dy-
rekcji Naczelnej Polskiego Radia,
w związku z zapytaniem jednego z
przedstawicieli prasy, dotyczącym
pogłoszek o zamierzonej ponownej
rejestracji radioodbiorników, Dy-
rekcja Naczelna Polskiego Radia
udzieliła następującego wyjaśnienia:

— Istotnie, zetknęliśmy się z po-
głoskami o mającej nastąpić reje-
stracji radioodbiorników. Należy
poinformować i uspokoić opinię
publiczną, że żadna rejestracja
przez czynniki miarodajne nie jest
zamierzona, a w najbliższym cza-
sie trzeba by ją uznać nawet za
wysoce niepożądaną. Pogłoski te,

związane są zapewne z projekto-
nym przekazaniem przez Polskie
Radio inkasa opłat abonamento-
wych Poczcie. Pertraktacje w tej
sprawie toczą się już od dłuższego
czasu i należy się spodziewać, że
niebawem zostaną zakończone,
wówczas — w ciągu najbliższych
miesięcy — inkaso wszystkich o-
płat radiofonicznych zostanie prze-
kazywane Poczcie. Stanie się to zre-
szta stopniowo, gdyż przekazanie
od razu około pół miliona abonen-
tów połączone byłoby ze zbyt po-
ważnymi trudnościami. Oczywiście
do czasu ułagodzenia tej sprawy,
inkaso nadal przeprowadzać będą
wyłącznie do tego upoważnione
placówki Polskiego Radia.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI (Al. 1 Maja)
Czwartek: Madame Sans Gène. Pią-
tek: Madame Sans Gène. Sobota:
Madame Sans Gène.

TEATR POLSKI (ul. Grodzka)
Czwartek: Rozkoszna dziewczyna.
Piątek: Rozkoszna dziewczyna. So-
bota: Rozkoszna dziewczyna.

TEATRY ŚWIETLNE: Pomor-
zanin: A imię ich milion. Polonia:
Romans pajaca (dok. Ulicy Złoczyń-
ców). Orzeł: Nieuchwytny Smith.
Wolność: Adieu. Bałtyk: Pewnej
nocy.

INNE IMPREZY: Czwartek: Pom-
orski Dom Sztuki g. 19.30 III
Koncert Symfoniczny. Sobota: Sala
BTW „Andrzejki”.

DUŻURY APTEK: Pod Łabe-
dzem, Al. 1 Maja 5, tel. 23-46.
Pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37,
tel. 37-41.

Ma radiowej falli**ROZGLOŚNIA POMORSKA**

Piątek — 29 listopada

6.00 Transm. 8.50 Aud. dla szkół:
„W listopadowa noc” — M. Aleksan-
drowicz. 9.10 Muz. 9.35 Wiad. i ogł.
9.45 Dykt. prog. 11.57 Transm. 14.00
Inf. miejsc. 14.10 Pog. „Dbajmy o
zdrowie”, „Witaminy” (prof. Zache-
rowicz). 14.20 Słynni śpiewacy. 14.50
Pog. akt. Fr. Bzamek. 15.00 Transm.
22.10 Konc. ork. P. R. pod dyr. A.
Rezlera. 22.45 Transm. 23.30 Konc.
Życz. 23.55 Zak. aud.

Z APROWIZACJI

Ref. Apr. i H. przy Star. Pow. Bydg.

podaje do wjad., iż w punktach rozd-
za na terenie pow. otrzymała można na
karty żywn. na listopad nast. artyku-
ły żywn.: a) dla kat. I. na k. żywn.
z list.: cukier 0,5 kg na odc. 11, sól
0,4 kg na odc. 8, śledzie 1 kg na
odc. 29, konserwy mięsne 0,5 kg na
odc. 35, tłuszcz 1 kg na odc. 30, ma-
ka pszenna 2 kg na odc. 10; b) dla
kat. II. na k. żywn. z list.: cukier
0,4 kg na odc. 11, sól 0,4 kg na odc.
24, konserwy mięsne 0,5 kg na odc.
28, tłuszcz 0,5 kg na odc. 30, ma-
ka pszenna 1,5 kg na odc. 10; c) dla kat.
III na karty żywn. z list.: sól 0,2 kg
na odc. 7, mąka pszenna 1 kg na odc.
10; d) dla kat. I. Rodz. na k. żywn.
z czerwcą lub lipca, wydane zastęp-
czo na listopad: cukier 0,25 kg na
odc. 21, sól 0,3 kg na odc. 8, mąka
pszenna 1 kg na odc. 18; e) dla kat.
II. Rodz. na k. żywn. z list.: sól 0,2 kg
na odc. 7; f) na karty dod. „D” od
0—12 lat: cukier 0,25 kg na odc. 8,
wyr. cukrowych 0,3 kg na odc. 9, so-
ków pomidorowych lub owocowych
3 puszek na odc. 10, mąka pszenna
2 kg na odc. 6, mleko skondens. 4 pu-
szki na odc. 5, ser UNRRA 0,5 kg na
odc. 7; g) na karty dodatkowe „C”:
konserwy mięsne 0,25 kg na odc. 11,
tłuszcz 0,25 kg na odc. 10; na karty
dod. „M”: cukier 0,25 kg na odc. 1;
i) na karty dod. „D” — „MK” z listo-
pada: mleko skondens. 4 puszek na
odc. 63.

Zarządy Miejskie i Gminne pobiorą
natchmiast towar punkty rozd. zo-
bowiązane są rozprzedać towar do
5 grudnia wł. i rozliczyć się z Zarzą-
dami Miejsk. i Gmin. do 7 grudnia
br., a Zarządy winne przedłożyć roz-
liczenie w Ref. Apr. i H. do dnia 10
grudnia. Konsumenty, którzy do dnia
5 grudnia br. nie pobiorą towaru,
tracą prawo otrzymania przydziału.

Idziemy na studia**Kursy przygotowawcze
dla wszystkich**

BYDGOSZCZ (a). W pierwszej
połowie stycznia 1947 r. rozpocznie
się w Toruniu drugi kurs przygo-
towawczy na następny rok studiów
akademickich. Kurs przeznaczony
jest dla dorosłych obojga płci w wie-
ku od 18 do 30 i trwa 10 miesię-
cy. Dla pracujących robotników za-
pewniony jest płatny urlop na czas
trwania kursu. Wymagane mini-
mum wykształcenia — 6 klas szkoły
powsz. Na kurs przyjmuje się mło-
dzie bez względu na przynależność
organizacyjną jak również młodzież
niezrzeszoną. Kurs i pobyt w inter-
nacie jest całkowicie bezpłatny.
Blizszych informacji udziela i zgło-
szenia do 15 grudnia br. przyjmują
sekretariat kursu w Bydgoszczy,
Nowy Rynek 10, parter, komitety
pow. OM TUR oraz powiatowe zar-
ządy ZWM.

Polscy oficerowie -- polskim dzieciom

BYDGOSZCZ (lit). Oficerowie
tut. garnizonu WP, mimo ogromu
zająć z szczyptych funduszywo-
finansowych wykazali, że troska o
dziecko polskie leży również i im
na sercu. Oficerowie nasi zaintere-
sowali się szczególnie młodzieżą
szkolną, postanawiając w związku
z nadchodzącymi świętami Bożego
Narodzenia urządzić jej Gwiazdkę,
obdarowując każde dziecko pacz-
ką, w której znajdowałyby się
przed wszystkim rzeczy prakty-
czne. Organizatorzy z pułk. Gut-
kiewiczem na czele, pragnąc by
akcja ta dała jak najlepsze rezul-
taty, zaprosili do współpracy
przedstawicieli takich organizacji,
jak: „Społem”, PCH, harcerstwa,
TUR itd., organizując równocześ-
nie komitet gwiazdkowy, który
będzie czuwał nad sprawnym zo-
rganizowaniem i przeprowadzeniem

pomyślnej akcji. Komitet podzie-
lono na szereg sekcji.

Krótko przed świętami komitet
zamierza zwrócić się do kierowni-
ctwa szkół z prośbą o podanie spi-
su dzieci, które winny być obdar-
zone paczkami. Współpracę z
wojskiem w tej akcji zapowiedzieli
przedstawiciele wszystkich orga-
nizacji społecznych i szkolnych.
Na czele komitetu stanął pułk. Ko-
walski. Sekcje komitetu przysta-
pią w najbliższym czasie do pracy.

Katastrofa samochodowa przy ul. św. Trójcy

BYDGOSZCZ (zz). W godzinach
popołudniowych dnia wczorajszego u-
zbiegu ulic Poznańskiej i św. Trój-
cy wydarzyła się znow katastrofa sa-
mochodowa. Na szczęście wypadek
nie pociągnął za sobą ofiar w lu-
dziach.

Pewien samochód ciężarowy jechał
w stronę pl. Poznańskiego. Z ul. św.
Trójcy wyjechał ze znaczną szyb-
kością.

**Koncert jubileuszowy
w kościele NSPJ**

W niedzielę, dnia 1 grudnia o g.
17-tej odbędzie się w kościele Najśw.
Serca P. J. koncert muzyki religij-
nej. Urządzeniem imprezy zajęło się
Stow. Pań Miłosierdzia Wincentego
a Paulo z okazji 25-lecia pracy na
niwie muzyki kościelnej, wybitnego
organisty-wirtuozą p. Szczepana
Jankowskiego, który przez cały ten
czas z wielkim zamiłowaniem pełnił
służbę ku chwale Bożej przy kościele
Najśw. Serca P. J.

W koncercie wezmą udział chóry
„Panien Różańcowych” i „Harmo-
nia”, soliści oraz Jubilat w grze or-
ganowej. Dochód z koncertu przeznac-
zony jest przez Jubilata na urzędze-
nie Gwiazdkę dla biednych parafii.

**Ulica Wesola
przemianowana na ulicę
Leona Wyczółkowskiego**

Niniejszym podaje się do publicz-
nej wiadomości, że Miejska Rada
Narodowa w Bydgoszczy dnia 29 4
1946 uchwaliła przemianować ulicę
Wesolą na ulicę Leona Wyczółkow-
skiego.

Powyższa uchwała Miejskiej Rady
Narodowej została zatwierdzona
przez Prezydium Pomorskiej Woje-
wódzkiej Rady Narodowej dnia 3
24.10.1946 na podstawie art. 5 §.
23. dekretu PKWN z dnia 23.11.1944
(Dz. U. R. P. Nr poz. 74):

Bydgoszcz, dn. 22.11.1946 r.
Za prezydenta miasta
Naczelnik Wydziału Techn.-Bud.
(—) inż. arch. Seidel

ŻYCIE GOSPODARCZE

Nowe prawo rzeczowe

W Dzienniku Ustaw z dnia 15. 11. 1946 r. nr 57 ukazał się dekret o nowym prawie rzeczowym.

W części pierwszej dekret określa pojęcie rzeczy, które dzieli na ruchome albo nieruchome (nieruchomości). Nieruchomościami, które stanowią odrębny przedmiot własności, są części powierzchni ziemskiej. Za część składową rzeczy nieruchomej uważa się wszystko, co należy do niej jako do całości i nie może być odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany tej całości. Za część składową uważa się również budowle i inne urządzenia trwałe z nieruchomością związane, podobnie drzewa i inne rośliny, dopóki nie zostaną od nieruchomości odłączone. Za części składowe nieruchomości uważa się także prawa związane z jej własnością. Dla ustalenia praw rzeczowych na nieruchomościach prowadzi się dla każdej nieruchomości księgę wieczystą. Nie istnieje przymus prowadzenia ksiąg wieczystych dla nieruchomości, stanowiących własność skarbu państwa albo związków samorządu terytorialnego.

Nowy dekret opiera się na tzw. zasadzie publicznej wiarygodności księgi wieczystej, polegającej na konieczności ochrony uczciwego obrotu. Z tej ochrony ustawowej korzysta osoba, nabywająca w dobrej wierze nieruchomość lub też prawo na nieruchomości. Jeśli więc zapisany właściciel nieruchomości p. B. wpisany został przez omyłkę, to jednak na podstawie wpisu w księdze wieczystej może p. A. nabyć od niego nieruchomość, jeżeli p. A. jest w dobrej wierze, tzn., że nie wie o tym, iż p. B. został zapisany właścicielem nieruchomości tylko przez omyłkę i jeżeli w księdze wieczystej nie jest wpisane ostrzeżenie przeciwko zgodności księgi wieczystej z rzeczywistym stanem.

W myśl zasady publicznej wiarygodności księgi wieczystej domniemywa się, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym. Podobnie domniemywa się, że prawo wykreślone z księgi wieczystej nie istnieje. Jednakże w razie niezgodności między treścią księgi wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym wykluczone jest nabycie własności lub innego prawa rzeczowego, gdy nabywca był w złej wierze, albo gdy chodzi o rozporządzenie bezpłatne. W złej wierze jest ten, kto wie, iż treść księgi wieczystej jest niezgodna z rzeczywistym stanem prawnym. Osoba, której prawo nie jest wpisane albo jest błędnie wpisane, może żądać usunięcia niezgodności.

Roszczenie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym może być ujawnione przez ostrzeżenie, które wyłącza rekojmienie wiary publicznej księgi wieczystej odnośnie do rozszczenia, którego dotyczy. Podstawą ostrzeżenia może być tymczasowe zarządzenie sądu albo wyrok nieprawomocny. Dla uzyskania ostrzeżenia za pomocą zarządzenia tymczasowego nie potrzeba uprawdo-podobnienia, że rozszczenie jest zagrożone. Jeżeli zarządzenie tymczasowe albo wyrok prawomocny, na których podstawie było wpisane ostrzeżenie zostaną prawomocnie uchylone, ostrzeżenie będzie wykreślone na żądanie osoby, której prawo zostało nim dotknięte. Wykreślenie może także nastąpić z urzędu. Poza tym zostaje skreślone ostrzeżenie, gdy osoba, która je uzyskała na podstawie zarządzenia tymczasowego nie wniosła pozwu w terminie.

Przeniesienie własności następuje na podstawie umowy między właścicielem i nabywcą. Umowa o przeniesienie własności nieruchomości musi dla jej ważności być zawarta w formie aktu notarialnego. Poza tym umowa o przeniesienie własności nieruchomości winna obejmować podstawę prawną oświadczenia. Jednakże przeniesienie własności nie może nastąpić z zastrzeżeniem warunku lub terminu.

J. K.

Przed uruchomieniem przemysłu szczecińskiego Odbudowa huty Stołczyn

Działania wojenne spowodowały ogromne spustoszenia w zakładach przemysłowych województwa szczecińskiego. Na 9 głównych dziedzin przemysłu, które posiadały około 900 zakładów uruchomiono 95 a w remoncie znajdują się 183 zakłady.

Narodowy Plan Gospodarczy przewiduje rozbudowę huty Stołczyn w Szczecinie. Huta ta pracować będzie w oparciu o bazę surowców metalowych, w przeciwieństwie do przemysłu hutniczego na Śląsku, który oparty jest na bazie węglowej. W ramach odbudowy Huty Stołczyn przewiduje się następujące inwestycje:

1. prócz uruchomienia wielkiego pieca o produkcji 180 ton na dobę, które przewidziane jest na dzień 1 marca 1947, zamierzona jest budowa 2-go wielkiego pieca z powiększeniem jego produkcji do 300 ton na dobę.

2. W celu zaopatrzenia we własny koks wydziału wielkopieczowego przy jednoczesnym biegu dwóch wielkich pieców, zdecydowana jest odbudowa istniejących, lecz zdekompletowanych baterii koksowych na łączną produkcję około 180 tys. ton koksu rocznie. Jednocześnie dla uzyskania dalszych podstaw produkcji koksu, przewiduje się pełną odbudowę urządzeń do przeróbki węglowodnych.

3. Zaplanowana jest odbudowa cementowni, znajdującej się na terenie huty, aby wykorzystać do produkcji cementu żużel wielkopieczowy i podnieść w ten sposób rentowność huty.

4. Celem częściowego wykorzystania wyprodukowanej surowki odlewniczej — planowane jest wybudowanie odlewni żeliwa, która zaopatrzyłaby miejscowy rynek w odlewy maszynowe.

5. Z wydziałów pomocniczych postanowiono rozbudować wydział mechaniczny, niezbędny dla dokonywania remontów urządzeń i obróbki mechanicznej.

6. Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego przystąpił do opracowania projektu rozszerzenia zakresu produkcji huty Stołczyn przez budowę stalowni martenowskiej lub tomasowskiej i walcowni, co umożliwiłoby pokrycie zapotrzebowania stoczni okrętowych w blachy i profile okrętowe.

Drugim wielkim ośrodkiem, obecnie rozbudowanym są Zakłady Przemysłu Motoryzacyjnego w Szczecinie. Z końcem br. zakłady te zatrudniają już będą około 800 osób. W roku 1947 spodziewane są kredytowe inwestycje, które pozwolą podnieść zdolność produkcyjną zakładów tak, aby mogły zatrudnić minimum 1500 ludzi.

Katowice 1 do 3 grudnia Ogólnopolski Kongres Techników

Program prac Kongresu Techników Polskich w Katowicach w dniach 1—3 grudnia br. przewiduje stołkadzieciast referatów, obejmujących całością zagadnień techniczno-gospodarczych. Ze względu na ogromny materiał referatowy, zagadnienia omawiane będą w 14 oddzielnych sekcjach branżowych. Wachlarz zagadnień obejmuje całokształt zagadnień technicznych od ciężkiego przemysłu i hutnictwa począwszy, poprzez

lekką przemysł, komunikację i rolnictwo, a na problemach szkolnictwa zawodowego — skończywszy.

W związku z wagą, jaką Rząd przywiązuje do Kongresu Techników prezes Rady Ministrów p. Edward Osóbka-Morawski wydał okólnik, w którym poleca udzielanie zainteresowanym obradom Kongresu pracownikom okolicznościowego urlopu w czasie od 30 listopada do 4 grudnia.

Wysokość stawek scalonego podatku obrot. od sprzedaży cukru

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów powziął na wniosek Min. Skarbu uchwałę w sprawie wysokości stawek scalonego podatku obrotowego od sprzedaży cukru, melasy, suszu buraczanego i wycieków buraczanych.

Za gospodarczo uzasadnione uznano następujące stawki: a) 7,5 zł od jednego kwintala wycieków buraczanych suszonych oddawanych plantatorom buraków cukrowych jako odpłata za dostarczone buraki (1 zł od wycieków mokrych), b) 15 zł od jednego kwintala melasy oddawanej plantatorom buraków cukrowych jako odpłata za dostarczone buraki, c) 1% podstawy opodatkowania przy sprzedaży cukru zakupionego przez zakłady, zjednoczenia i przedsiębiorstwa, objęte Central-

nym Zarządem Przemysłu Cukrowniczego, od plantatorów buraka cukrowego, d) 10% podstawy opodatkowania w pozostałych przypadkach.

Za podstawę opodatkowania rozumie się obrót w określeniu art. 15, ustęp II z dnia 21. 11. 1945, osiągnięty przez Centralę Handlową Przemysłu Cukrowniczego ze sprzedaży wyżej wymienionych artykułów. Ten scalony podatek obrotowy obejmuje fezy obrotu w stanie nieprzerobionym cukrem, melasą, suszem i wyciekami buraczanymi, dokonany przed przedsiębiorstwami objętymi Centralnym Zarządem Przemysłu Cukrowniczego.

Wyżej wymienione stawki obowiązują od 1-go listopada 1946 r.

warów wynosiły 654.289.842. Ponadto przewieziono w październiku 3.346.901 ton węgla, z czego 1.292.886 ton na eksport.

Wydobycie węgla

W ciągu dwóch pierwszych tygodni listopada br. wydobyto 2.847.272 tony węgla, co stanowi 103,1% ustalonego na ten okres planu. Pod względem osiągnięć na pierwszych miejscach znajdują się Zjednoczenia: katowickie — 114,4%, dąbrowskie — 107,8% zabarskie — 105,9%. Największą wydajność dzienna na 1 robotnika notują Zjednoczenia: chorzowskie — 1.312 kg, rudzkie — 1.248 kg i katowickie — 1.233 kg.

Niezwykłe osiągnięcie w hodowli pomidorów

Wacław Juraniec, repatriant z Wileńszczyzny, wyhodował odmianę pomidorów, która daje około 20 kg owoców z jednego krzaka

Skup cukru t. zw. plantatorskiego

Centrala Handlowa Przemysłu Cukrowniczego przystępuje z polecenia Min. Przemysłu do skupu cukru tzw. plantatorskiego, stanowiącego częściową zapłatę za dostarczone buraki. Akcja uzasadnia się tym, że plantatorzy otrzymując poważne ilości cukru, którego nie są w stanie sami skomunować, rzucają go na wolny rynek i dezorganizują planową dystrybucję cukru.

Cukier nabyty zostanie od plantatorów po cenie wolnorynkowej 155 zł za kg loco cukrownia.

Ruch na kolejach

W ruchu pasażerskim PKP przewiozły w październiku ogółem 19.979.699 osób, nie licząc repatriantów. Wpływy za przewóz osób i bagaży wynosiły 924.085.935 zł.

W ruchu towarowym załadowano 419.385 wagonów (we wrześniu 355.810). Wpływy z przewozu to-

Państw. Zakł. Lotnicze w Mielcu czynne Odradza się nasz przemysł lotniczy

Państwowe Zakłady Lotnicze w Mielcu po okresie przygotowawczym uruchomiły produkcję i są już na drodze do dalszego stałego jej zwiększania.

Głównymi pracami wykonywanymi w tej chwili w Zakładach jest kapitalny remont i przebudowa samolotów komunikacyjnych dla PLL „Lot”. Transportowe samoloty wojskowe typu „Douglas” są tutaj kompletnie przerabiane na samoloty pasażerskie. Dotychczas oddano do użytku siedem tego rodzaju samolotów, dalsze dwa pozostają jeszcze w przeróbce.

W najbliższym planie produkcji lotniczej przewidziana jest budowa prototypów samolotów, budowa samolotów szkolnych oraz dalsze kontynuowanie remontu. W pierwszym rzędzie zrealizowana zostanie budowa samolotu konstrukcji polskiej inż. Sołtyka „Szpak 4” do którego produkcji przystąpiono już na wiosnę br. Należy się spodziewać wykonania pierwszych maszyn w niedalekiej przyszłości. To czteroosobowe samo-

loty będą spełniały rolę powietrznych taksówek.

W dziedzinie komunikacji rozpoczęto budowę nadwozi autobusowych. Zakłady wyrabiają części zamienne lotnicze i samochodowe. Poza szeroko rozbudowanym działem lotniczym fabryka prowadzi równoległą produkcję sprzętu gospodarczego. Zdolna jest ona wyprodukować do 15 ton naczyń oraz 1000 wag miesięcznie.

Celem podniesienia możliwości produkcyjnych fabryki prelimitowano w br. na inwestycje kwotę 40 mil. zł, z czego 16 mil. przeznaczono na uzupełnienie ilości obrabiarek, sprowadzanych częściowo ze Szwajcarii.

Śląsk - Szczecin

Dnia 20 listopada br. nastąpiło uroczyste otwarcie nowej linii kolejowej Międzyrzecz—Zbąszynek. Nowa linia przyczyni się do usprawnienia ruchu pociągów z terenów śląskich do Szczecina.

Narodowy plan gospodarczy (4)

Przemysł energetyczny

Bez przemysłu energetycznego nie do pomyślenia jest istnienie i rozwój przemysłu w ogóle. Dlatego też nasz trzyletni Plan Odbudowy Gospodarczej na pierwszym miejscu stawia rozbudowę energetyki. Podczas gdy w roku 1938 ilość wytworzonej energii elektrycznej wyniosła 3.880 milj. kilowatogodzin, przewidziana planem produkcja energii elektrycznej wyniesie ma w 1947 r. 6 kWh, w 1948 — kWh i w 1949 — 8 kWh. Znaczy to, że w ostatnim roku Planu nastąpić ma przeszło dwukrotny w stosunku do poziomu przedwojennego wzrost zużycia prądu, które wyniesie wówczas 320 kWh na głowę mieszkańca rocznie.

Wykonanie planu produkcyjnego energetyki, przy równoczesnej odbudowie zniszczeń, pozwoli spełnić główne zadania stojące przed przemysłem energetycznym: zaopatrzenie różnych gałęzi naszego rozbudowującego się przemysłu w wydajne i tanie źródło energii, oraz jak najszerszą elektryfikację wsi. Będzie to możliwe przede wszystkim dzięki uzyskaniu potężnych źródeł energii elektrycznej na Ziemiach Odzyskanych. Będzie to również możliwe dzięki planowemu zorganizowaniu i

wykorzystaniu całego naszego przemysłu energetycznego.

Główne bazy energetyczne znajdują się będą na Śląsku w Zagłębiu węglowym, a to ze względu na obecność tam podstawowego surowca — węgla, z powodu skoncentrowanego tam zapotrzebowania na prąd ze strony ciężkiego przemysłu, oraz z uwagi na stosunkową łatwość wykorzystania i rozbudowania istniejących już na tych terenach zakładów energetycznych. Duży nacisk będzie też skierowany na rozwój pomorskiego ośrodka energetycznego, który będzie miał za zadanie zaopatrzenie w prąd naszych portów i stoczni. Ogólny koszt inwestycji przewidziany jest na około 600 milj zł przedwojennych.

Planowane prace będą szły w następujących kierunkach:

Remonty i skompletowanie starych urządzeń oraz budowa nowych ma umożliwić podniesienie mocy naszych elektrowni o około 1.100 MW. Z nowych robót przewiduje się budowę elektrowni w Miechowicach o mocy 150 MW w Gorzowie o mocy 30 MW oraz budowę szeregu kotłowni i turbinowni w tym na pierwszym miejscu zainstalowanie 40 turboze-

spółów o mocy 300 MW. Odbudowa starych elektrowni objąć ma 19 zakładów, z czego 8 już w 1947 r.

Dla rozprowadzenia po całym kraju uzyskanych w ten sposób zasobów prądu projektuje się:

1. Budowę i odbudowę około 200 000 km sieci wysokiego napięcia, kosztem 110 milj. zł przedwojennych. Najważniejszą linią będzie tu 320-km magistrala Śląsk — Łódź — Warszawa o napięciu 220.000 volt. Ponadto zaś przewiduje się znaczne zagęszczenie sieci wysokiego napięcia w okręgach radomsko-kieleckim, kędzickim, poznańskim, pomorskim i śląskim.

2. Budowę i odbudowę przeszło 13.000 km sieci średniego napięcia kosztem 160 milj. zł. Roboty te pozwolą m. in. na zelektryfikowanie około 2 500 wsi oraz na odbudowanie urzędzeń elektryfikacyjnych wsi na Ziemiach Odzyskanych.

Od r. 1918—1939 zelektryfikowano w Polsce 450 wsi. Obecnie elektryfikacja wsi obejmie w 1946 r. około 300 wsi, w 1947 r. 450 wsi, w 1948 r. 700 wsi i w 1949 r. 1000 wsi. Dotyczy to wyłącznie Ziemi Dawnych. Na Ziemiach Odzyskanych okręgi wiejskie zelektryfikowane były w 65 — 75%, to też prace na tych terenach polegać będą przeważnie na stopniowym doprowadzeniu do powadka dawnych urzędzeń.

Obok tych wszystkich robót prowadzone będą również prace przygo-

townawcze do dalszej rozbudowy przemysłu energetycznego w latach następnych. Koszt tych robót ma wynieść 150 milj. zł przedwojennych.

Dokonanie tych wszystkich inwestycji wymagać będzie wielkiej ilości materiału, jak np. około 11.000 ton przewodów miedzianych, 200.000 m kabli ziemnych, ponad 1.300.000 różnych izolatorów itp. Konieczne też będą kosztowne urządzenia dla wspomnianych wyżej turbozespołów i kotłów. Większość tych urządzeń będziemy musieli sprowadzić z zagranicy. Dla wykonania planowanej produkcji przemysłu energetycznego zużycie odpowiednio wielkiej ilości podstawowego surowca, jakim jest węgiel. W poszczególnych latach realizacji planu zapotrzebowanie na węgiel wyniesie 6 milj. t, 7 milj. t i 8 milj. t, co stanowił będzie 10% całego wydobycia rocznego węgla.

Zatrudnienie w przemyśle energetycznym wzrośnie z 28.000 osób w roku bieżącym do 38 000 osób w roku 1949.

Wykonanie trzyletniego planu energetyki pozwoli szeroko rozwinąć nasz przemysł, w pierwszym rzędzie zgodnie z założeniem ogólnym, przemysł konsumpcyjny, jak również umożliwi utrzymanie na poziomie elektryfikacji miast i wsi, gdzie prąd elektryczny zastąpi kopcające lampy naftowe i świece, oraz przeszarża kieraty i żmudną pracę ludzką.

**OBWIESZCZENIE WOJEWODY POMORSKIEGO
O REJESTRACJI SIŁ TECHNICZNYCH**

Podaje do powszechnej wiadomości poniższe przepisy dekretu z dnia 5 września 1946 r. o rejestracji i przymusowym zatrudnieniu fachowych sił technicznych z dziedziny budownictwa na rzecz odbudowy kraju (Dz. U. R. P. Nr 47 poz. 206):

Art. 1. 1. Obywatele polscy o technicznych kwalifikacjach fachowych z dziedziny budownictwa obowiązani są w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie dekretu niniejszego zarejestrować się w powiatowej władzy administracji ogólnej swego miejsca zamieszkania (w miastach będących powiatami miejskimi oraz w m. st. Warszawie i m. Łodzi — w Zarządzie Miejskim).

2. Dla osób, które w dniu wejścia w życie dekretu niniejszego przebywają za granicą, termin dwumiesięczny liczy się od dnia ich powrotu do kraju.

Art. 2. Za osoby o technicznych kwalifikacjach fachowych z dziedziny budownictwa w rozumieniu art. 1 uważa się:

1. inżynierów architektów,
2. inżynierów dróg i mostów,
3. inżynierów lądowych,
4. inżynierów wodnych,
5. inżynierów o innym wykształceniu zawodowym, którzy pracowali w budownictwie nie mniej niż trzy lata,
6. techników budowlanych i instalacyjnych,
7. majstrów budowlanych i instalacyjnych.

Art. 3. 1. Nie podlegają obowiązkowi rejestracji:

1. posłowie do Krajowej Rady Narodowej,
2. osoby pełniące czynną służbę wojskową,
3. Osoby, wymienione w ust. 1, obowiązane są jednak zarejestrować się w ciągu 2 miesięcy od dnia, w którym zaprzestaly pełnienia czynności, uzasadniających zwolnienie od obowiązku rejestracji.

Art. 4. Przy rejestracji należy podać:

1. imię, nazwisko, datę urodzenia oraz dokładny adres,
2. dane, które uzasadniają posiadanie technicznych kwalifikacji fachowych z dziedziny budownictwa,
3. zawód i stanowisko w zawodzie przed dniem 1 września 1939 r. i w dniu rejestracji.

Art. 5. Osoba zarejestrowana powinna o każdej zmianie miejsca zamieszkania zawiadomić w ciągu dwu tygodni władzę, która dokonała rejestracji.

Art. 6. 1. Powiatowa władza administracji ogólnej (w miastach będących powiatami miejskimi oraz w m. st. Warszawie i m. Łodzi — Zarząd Miejski) może do dnia 31 grudnia 1946 r. powołać do pracy w dziedzinie budownictwa na rzecz odbudowy kraju osoby zarejestrowane, stosownie do ich kwalifikacji, na okres czasu nie dłuższy niż dwa lata.

2. Nie podlegają powołaniu do pracy funkcjonariusze państwowi i samorządowi, pracownicy przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, osoby, które ukończyły lat 60, oraz matki, sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do ukończenia lat 13.

3. Zakres, sposób wykonania i czas trwania przymusowego zatrudnienia dla poszczególnych obszarów kraju oraz dla poszczególnych grup osób, wymienionych w art. 2, określa Minister Odbudowy w drodze zarządzeń.

Art. 7. Osoby powołane do pracy w trybie niniejszego dekretu mają prawo wyboru miejsca pracy w jednej z miejscowości wskazanych im przez władzę, wymienioną w art. 6 ust. 1.

Art. 8. Osoby, wymienione w art. 2 zwolnione są od obowiązków rejestracji i pracy, określonych w dekreście z dnia 3 stycznia 1946 r. o rejestracji i o obowiązku pracy (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 24).

Art. 9. 1. Osoby, powołane do pracy w trybie niniejszego dekretu, otrzymują przez cały czas zatrudnienia wynagrodzenie według norm stosowanych w instytucji (zakładzie pracy), która te osoby zatrudnia, względem pracowników o tych samych kwalifikacjach zawodowych.

2. Osoby, wymienione w ust. 1, korzystają również z innych świadczeń, przysługujących pracownikom danej instytucji (zakładu pracy).

Art. 10. 1. Kto nie dokona obowiązku zarejestrowania się, określonego w art. 1 i 3 ust. 2, podlega karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 30.000 zł albo jednej z tych kar.

2. Tej samej karze podlega, kto nie dokona przewidzianego w art. 5 obowiązku zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania.

Art. 11. 1. Kto wbrew powołaniu do pracy nie stawia się do niej w wyznaczonym terminie, podlega karze aresztu do roku i grzywny albo jednej z tych kar.

2. Ściganie przestępstwa, określonego w ust. 1, następuje na wniosek powiatowej władzy administracji ogólnej (w miastach będących powiatami miejskimi oraz w m. st. Warszawie i m. Łodzi — Zarządu Miejskiego).

Obowiązek rejestracji powinien być dopełniony przez osoby do tego zobowiązane, a wyszczególnione powyżej w art. 2 dekretu w ciągu 2 miesięcy od dnia wejścia w życie tego dekretu, czyli do dnia 10 grudnia 1946 r. włącznie.

Niedopełnienie obowiązku rejestracji we wskazanym wyżej terminie pociągnie za sobą konsekwencje karne, przewidziane w art. 11 dekretu.

Za majstrów budowlanych w myśl art. 2 pkt 7) dekretu uważa się majstrów: murarskich, ciesielskich, kamieniarskich, dekarckich, blacharskich, malarskich i lakierniczych, ślusarskich, stolarskich, zduńskich (kaflarskich), brukarskich, studniarskich i sztukatorskich (do grupy majstrów murarskich zalicza się betoniarzy).

Za majstrów instalacyjnych uważa się majstrów: kanalizacyjno-wodociągowych, centralnego ogrzewania, gazowych, przewietrzania i chłodnictwa, oraz elektrotechnicznych.

Podlegający obowiązkowi rejestracji mieszkańcy miast: Bydgoszczy, Torunia, Inowrocławia, Włocławka i Grudziądza rejestrują się w Wydziałach Technicznych właściwych Zarządów Miejskich, pozostali zaś mieszkańcy Województwa — we właściwych podług ich miejsca zamieszkania Starostwach Powiatowych (powiatowych referatów budowlanych).

Wojewoda Pomorski

3047r) w. z. (A. Jakubowicz) Wicewojewoda

KOMUNIKATY

Podaje się do publicznej wiadomości na wniosek obywatelki Janiny Chałupnickiej z domu Rogoża, zamieszkałej w Nowogardzie, że obywatel Chałupnicki Tadeusz Jan, urodzony 22 listopada 1918 roku we Lwowie, zamieszkały tamże, syn Ludwika i Franciszki z domu Jabłońskiej, który w kwietniu 1941 roku jako żołnierz służył w wojsku rosyjskim w Waczuńsku, województwa Charkowskiego, skrytka pocztowa 56, zaginął bez wieści. Wzywa się obywatela Tadeusza Jana Chałupnickiego, aby w ciągu trzech miesięcy od daty niniejszego ogłoszenia zgłosił się osobiście lub pisemnie w Sądzie Grodzkim w Nowogardzie, gdyż w przeciwnym razie może być uznany za zmarłego. Wzywa się wszystkie osoby, które mogą udzielić wiadomości o zaginionym, aby w terminie powyższym doniosły o tym Sądowi do akt Zg. 2/46. Nowogard, dnia 13 listopada 1946 roku. Sąd Grodzki. (3046r)

KUPNO

Wielną owczą surową kupuje po cenie wolnorynkowej oraz zamienia na materiały. „Wielna” Bydgoszcz 3 Maja 22, tel. 37-32. (7022)

Ceraty, celuloide, gumę kupuje. Skład wózków, Bydgoszcz, Pomorska 21 (wejście Śniadeczkich) telefon 3869. (7191)

Olejki perfumeryjne, mentol, olejek miętowy, gliceryna surowce kosmetyczne. Zakupić każdą ilość „ENOLA”, Łódź, Napiórskiego 24, tel. 177-00. Przedstawiciel. Poznań, Stolarska 2 m 2. (2938r)

SKŁAD przyborów fotograficznych Foto-Labor, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 22, stale zakupuje aparaty fotograficzne Leica, Contax Retina jak również wszelki sprzęt i materiał fotograficzny. kilsze, papiery, filmy. (2572r)

Zabawki wszelkiego rodzaju kupuje, sprzedaje. Bydgoszcz, Al. 1 Maja 3. (7004)

Złom srebrny kupujemy. Łódź 1, skrytka 163. (7159)

Linijkę podwójną (dwukrotną) kupię. Pośrednictwo wynagrodz. Toruń. Prosta 19/5. (3052r)

SPRZEDAŻ

Restauracja, lokal nocny i dzienny, dobrze prosperujący, wraz z mieszkaniem odstąpię. Wiadomość agentura IKP Koszalin pod „Gotówka”. (2983r)

Bielizna damska w dużym wyborze poleca Zofia Serafinowicz Łódź Nowomiejska 4. (2600r)

Polska Hurtownia Galanterii na sp. z o. o., Łódź, Nowomiejska 3, tel. 277-32. Sprzedają tylko hurtowo. Wszelka drobna Galanteria i Konfekcja Ozdoby Choinkowe Prowincja za zaliczeniem Cenników nie wysyłamy. (2590r)

Wiadra ocynkowane, hufnale poleca ze składu „Ferrohurl”, Łódź, Piotrkowska 46 (Wschodnia 65) tel. 216-32. (2988r)

Warszawska wytwórnia torbek damskich Ryszard Gajda, Łódź, Piotrkowska 31. (3000r)

Stemple kauczukowe wykonuje „EL-CHA-FILM”, Warszawa, Jerolimskie 27. Prowinicję informujemy listownie. (2903r)

Palniki karbidowe, lampy karbidowe poleca hurtowo Kowalski, Gdynia, Starowiejska 24. (3031r)

Sprzedam duży zegar bez szafki. Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 164/8. (7211)

Trzy piętrowy dom centrum, cena 1.800.000. 2 domy przedmieście ogrodem, cena 450.000. Nowe zlecenia sprzedaży przyjmujemy „Pogoni”, Spółdzielnia Pośrednictwa Nieruchomości, Bydgoszcz, Dworcowa 51/II. Telefon 33-16. (7221)

RÓŻNE

Mydła toaletowe, wody, kosmetyka, hurt. Pomorski Dom Handlowy, Bydgoszcz, Świętojańska 2. Cennik na życzenie. (7170)

Prywatny przemysł spożywczy poszukuje współpracownika. Gdańsk poste-restante „Kawa”. (3036r)

Fotografie dowodowe i legitymacyjne pilnie w ciągu jednego dnia wykonywuje Foto-Pilchowski. Bydgoszcz, Śniadeczkich 24. (2409r)

Najsylniejszy psychografolog dorem jasnowidzenia nieomylnie przepowie każdemu jego wydarzenia życiowe. Określi dokładnie charakter, kierunek, zdolności, rady, przeznaczenie. Napisać pytania, datę urodzenia, załączyc 50 zł zadatku. Odpowiedź za zaliczeniem: „Martin” Kraków. Skt. pocztowa 475. (2606r)

PRACA

Czapnik, czapniczka (mistrz-czeladnik) potrzebny natychmiast. Szczecin, Żółkiewskiego 4 m. 4. (2977r)

Potrzebna przychodnia pomoc domowa do dziecka. Wiadomość Bydg., Świętojańska 1, kiosk. (7200)

Międzykomunalne Zakłady Komunikacyjne Gdańsk — Gdynia w Gdańsku przyjmą od zaraz 10 wykwalifikowanych samodzielnych monterów samochodowych, oraz 3 elektryków instalatorów samochodowych. Wymagane: kilkuletnia praktyka, świadectwa. Zgłaszać osobiście Dyrekcja MZKGG Gdańsk-Wrzeszcz, Jaśkowa Dolina nr 48, Wydział Personalny, pokój nr 10. (3032r)

2 techników budowlanych przyjmie tuł. Rejonowy Zarząd Kwaterunkowo-Budowlany w Bydgoszczy, ul. Dwernickiego nr 4. (3029r)

Pomoc domowa potrzebna. Bydgoszcz, Jezuitka 22, skład. (7203)

Bufetowa inteligentna potrzebna od zaraz. Nasiadek, cukierka, Bydgoszcz, Marsz. Focha 10. (7207)

2 agentów portretowych intensywnych do zbierania zamówień w miastach woj. Pomorskiego poszukuje „Studio”, Poznań, Siemiradzkiego 3a. (3043r)

Do prowadzenia samodzielnego Wytwórni Cukrów poszukuję natychmiast kierownika lub kierowniczkę, posiadającą (go) świadectwo fachowe. Warunki w/g umowy. Zgłoszenie należy kierować do Kujawskiej Wytwórni Cukrów. Aleksandrów Kuj., Piłsudskiego 4. (7220)

POSZUKIWANIA

Kto by wiedział o losie Kazimierza Łapun, przebywającego w Dzierżynsku, proszę zawiadomić Łapun Janinę, Gdańsk-Wrzeszcz, Lwowska 10/4. Wszelkie koszty zwrócę. (3038r)

Hajkowski Stanisław z Osmiany poszukuje siostry Ireny Antonowicz z Lidy. Bydgoszcz, Jagiellońska 28/2. (7178)

Repatriant z Wilna Wojciechowicz Michał poszukuje braci Wincentego, Józefa, Stanisława. Bydgoszcz, ul. Poniatowskiego 10/1. (7198)

Rosołowicz Julianna, Bydgoszcz-Pomorska 88 D 28, poszukuje syna Konstantego. Wziewiony z Wilna do Bochum 1943 r. (7194)

Tomaszewicz Stanisława z Wilna, urodz. 1914 r., ostatnio przebywającego koło Bydgoszczy, poszukuje matka: Tomaszewicz Adela, Szczecin, Orlicz-Dreszera 86. (3051r)

POKOJE

Odstąpię skład, pokój i kuchnię. Oferty IKP Gdynia pod „100”. (3018r)

Poszukuję 2 pokoi z kuchnią w solidnym domu. Oferty IKP Bydgoszcz „7204”. (7204)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam skradzioną pieczęć, kartę rzemieślniczą i inne dokumenty na nazwisko Edmund Parzys i Ska, skład obuwia Alen, 1 Maja 13, dawniej Pomorska 53. (7205)

Unieważniam zgubione dokumenty: kartę rozpoznawczą, dowód rejestracji RKU na nazwisko Pawłowski Zygmunt, zam. w Łebie, Dworcowa 3. (3030r)

Unieważniam zagubiony dowód osobisty oraz kartę RKU na nazwisko Macieja Feliks, Koszalin, Zwycięstwa 111. (3041r)

Unieważniam zagubioną kartę rejestracyjną RKU oraz dowód osobisty na nazwisko Waćławek Jan, wieś Bilice Stare, pow. Koszalin. (3040r)

Unieważniam skradzione dokumenty na nazwisko Jadwiga Strzelecka — kartę rozpoznawczą, legitymację ANP, legitymację PPS i odcinek zameldowania. (3037r)

Unieważniam zagubioną kartę rejestracyjną RKU Konin-Sikorski Maciej, Koło, Wolności 21. (3050r)

ZGUBY

Zagubiono dowód osobisty na nazwisko Dziurka Roman, Szczecin, Kresowa 23. (3048r)

MATRYMONIALNE

Wdowiec lat 55, przemysłowiec, właściciel domu, przedsiębiorstwa, poszukuje żony do lat 50. Panię posiadającą jakąś realność wzgl. interes, proszone o złożenie ofert możliwie z fotografią do IKP Bydgoszcz „7209”. (7209)

Młoda wdowa z dwojgiem dzieci z braku znajomości pozna pana. Cel matrymonialny. Of. IKP Bydgoszcz „Jadzia”. (7216)

Panna lat 39, krawcowa, większą gotówką, pozna uczciwego urzędnika, rzemieślnika. Cel matrymonialny. Of. IKP Bydgoszcz „7217”. (7217)

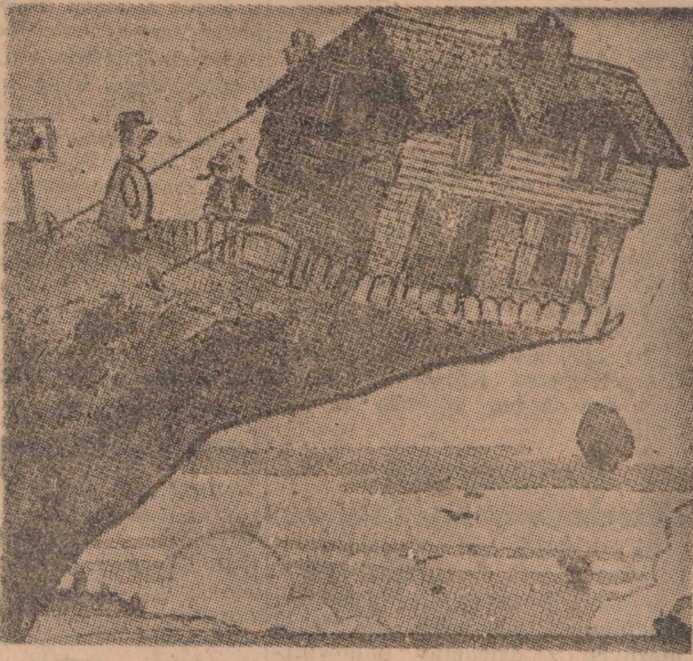
Pani młoda, inteligentna, murykalna, posiada gotówkę, 2 domy, wyjdzie zamąż. Wita Poznań, Górczyn. Zgoda 24. (3034r)

Sierota lat 26, pozna kulturalnego pana. Cel matrymonialny. Of. IKP Bydgoszcz „Nauczycielka”. (7210)

Który inteligentny wykształcony pan na stanowisku zaopiekuje się 35-letnią niezależną, inteligentną wdową z córeczką. Cel matrymonialny. Tylko poważne zgłoszenia, możliwie z fotografią IKP Bydgoszcz „Rok 1947”. (7224)

Romantyk-idealista, samotny, przystojny, mówiący że miłego usposobienia, lat 33, posiadający rozlewnię piwa, hotel w Ryku, poszukuje tych samych zalet panny, spólniczkę. Cel matrymonialny. Poważne oferty z fotografią IKP Bydgoszcz „7223”. (7223)

Humorystyczny

Kupujący do sprzedającego: — Czy dom ma obciążenie hipoteczne? (Reynolds News)

Natychmiast kupimy wszelki sprzęt Radio - Kino -Foto różnego typu epidiaskopy, płyty patefon., patefony, filmy 8-16 mm

JUPITER
Bydgoszcz, Stary Rynek 20, tel. 10-65

ZAWIADOMIENIA

W celu umożliwienia wypozyczenia zarobkowym otrzymaniu rabatów przy zakupach książek, Związek Księgarzy Polskich wzywa właścicieli wypozyczalni do zarejestrowania się w Kole wojewódzkim ZKP w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 7 (Księgarnia „Znicz”). (7214)

Koszalin, Dr Zygmunt Szere-szewski, choroby skórne i weneryczne, przeprowadził się ul. Armii Czerwonej 7, 1 piętro. (3042r)

Dr med. Kazimierz Bieliński, specjalista chorób skóry i wenerycznych. Przyjmuje 4-6, Bydgoszcz ul. Chocimska 5 (7146)

Dr Borysewicz, akuszeria, choroby kobiece, przyjmuje 9 do 18, Szeroka 23, Toruń. (3053r)

Ważne dla Straży Pożarnych!

Dostarcza i przyjmuje zamówienia na sprzęt pożarniczy jak: motopompy, gaśnice, ładunki do gaśnic, drabiny, pasy bojowe, trojnik itp. Na ządanie cenniki. NAWARECKI STANISŁAW, Gdynia Ślaska 49a, m. 4 — Telefon 211-24

Aromaty owocowe

Dla przemysłu spożywczego i cukierniczego

F-ka aromatów owocowych Łódź Śródmiejska 22 tel. 200-32 1833r

Ostrzeżenie

Ostrzega się wszystkich nabywców kopry (łamanych orzechów kokosowych) oraz oleju kokosowego, że towar ten pochodzenia UNRRA, może znaleźć się na wolnym rynku tylko drogą kradzieży. Nabywanie lub przerob będzie policyjnie ścigane i karane. Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Olejarskiego. 3033r

KORZYSTNIE SPRZEDASZ

FOTO-APARAT lub KINO 8-16 mm różne przybory fotograficzne, lampy projekcyjne, chemikalia, papiery, filmy, kilsze itp.

MOTORKI KAJAKOWE i KAJAKI TYLKO

w Składnicy Fotograficznej - Sportowej JAN MATRAŚ Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 65, tel. 2985

Ma radiowej fali

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM RADIOWY

W dniu 29 listopada 1946 r. (piątek)

6,00 Sygn. czasu. 6,05 Dzień por. 12,05 Audycja dla świetl. robotn. 13,00 Muz. obiad. 13,45 Pieśni w wyk. chóru T-wa śpiew. „Echo” w Lublinie. 15,00 Słuch. dla dzieci pt. „Wyprawa po słońce”. 15,25 Aud. dla kobiet 15,40 „Zagadki muzyczne”. 16,05 Dzień popoż. 16,30 Aud. słowno-muzyczna dla chorych. 16,45 „Polska Rodzina Radiowa”. 17,00 Aud. dla młodzieży. 17,10 Konc. popul. 18,00 Aud. wojsk. 18,30 Słuch. 19,00 „Hrabina” opera w III aktach St. Moniuszki. 23,00 Ost. wiad. dzien. rad. 23,30 Muz. tan. 23,55 Streszczenie ważniejszych wiadomości dziennika, hymn.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 20 DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY: ulica Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) Telefon 2429 Za niedorozumienie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada.

ODDZIAŁ „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODDZIAŁY W WIEKSIZYCH MIASTACH AGENCJURY NA PROWINCJI DRUKARNIA POLSKA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYT” BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 18 — TELEFON 18-99. DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODREBNIE WYDANIA „JKP”

OGŁOSZENIA: Drobne po 10 zł za słowo. Poszukiwania rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia milimetrowe: W tekście 40 zł. Za tekstem 14 zł. Urzędowe, przetargi 14 zł. Nakrośli 12 zł. Tabelaryczne i bilanse 20 zł za 1 mm. Niedziela i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.